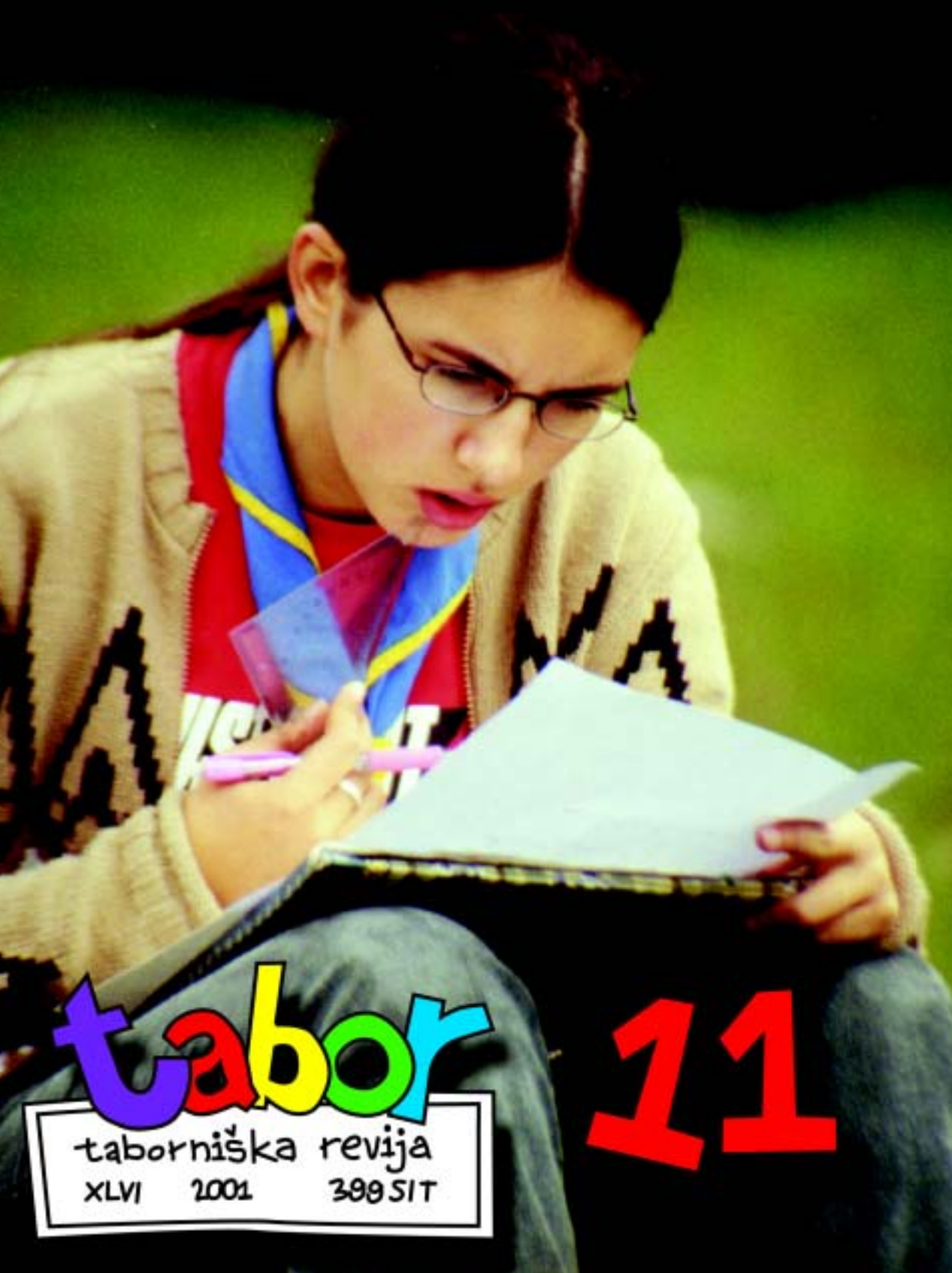

tabor

11

taborniška revija
XLVI 2001 399517

KDAJ?	KAJ?	KDO?
29. oktober do 4. november	Jesenske počitnice	
15. - 18. november	Evropska skavtska Podregijska delavnica v Bohinju	Pisarna ZTS ZTS@rutka.net
1. december	4. seja starešinstva	Pisarna ZTS ZTS@rutka.net
7. - 8. december	ZNOT (Domžale) Janez Anžin (RST)	janez.anzin@mercator.si
22. - 23. december	Lučka miru iz Betlehema v Sloveniji	Odbor za pripravo akcije ZTS@rutka.net
leto 2002		
12. januar	Glas Jelovice (Škofja Loka) Tine Radinja (RSK)	tineradinja@hotmail.com
25. - 26. januar	ZOT (Maribor) Gregor Vinder (RXI.SNOUB)	vindi@rutka.net
OPOZORILO! 15. december je rok prijav za udeležbo na 12. zletu Zveze tabornikov Slovenije v Tolminu naslednje leto. Prijavnice v pisarni ZTS in na spletni strani zlet.rutka.net.		

Mednarodna delavnica

UVODNIK

Drugi konec tedna v novembru bo Bohinj prizorišče evropske skavtske podregijske delavnice, kjer bodo udeleženci sedmih držav razpravljali o temah s področja programa za mlade in odraslih virov. V naslednjem Taboru boste lahko prebrali obširno reportažo, pa tudi rezultate delavnic, ki bodo koristili predvsem vodnikom in tistim, ki v rodu opravljate katero od funkcij.

Da pa s prihajajočimi dogodki ne bi zasenčili tistih, o katerih pišemo, naj vas opozorim na reportažo z ROT-a, "najprestižnejšega" taborniškega tekmovanja in srečanja,

ter na jekleni preizkus Bjelolasice 2001, kamor so se podali Svizci in med 25 ekipami zasedli zavidljivo osmo mesto.

Obiskali smo XI. SNOUB iz Maribora, Saša pa je zbrala utrinke z Zlate puščice. Še ena stvar, na katero vas naj opozorim: podjetje Gral iteo je v svojo raziskavo vključilo tudi nekaj vprašanj o taborništvu. Dobljeni rezultati kažejo na to, da bo potrebno nekaj storiti glede ugleda in prepoznavnosti naše organizacije v družbenem okolju, v katerem delujemo.

Matija Tonejc

Napovednik	2
Uvodnik	2

AKTUALNO

ROT	4
Bjelolasice	10
Tabor na obisku	14
Zlata puščica	18
JOTI	20

IZ PRVE ROKE

EU	26
dr. Petrač	28
Podoba tabornišтва	29

STROKOVNO

Potuha	30
Igre	32
ŽVN	33
Astronomija	34
Orientacija	36
Narava	38
Kosobrin	39
Mednarodne strani	40

RAZVEDRILLO

Popotovanja	42
Trenutki	44
Ježev kotiček	45
Z znanjem do odgovora	46
Volk	46
Križanka	47

ROT, stran 4

Letošnji ROT, ki je potekal v Ajdovščini konec septembra, je zaznamoval razgiban teren, ki je od ekip terjal precej več kondicije kot pa znanja orientacije.

Bjelolasice, stran 10

Tako se imenuje pustolovski spektakel leta, ki se je sedaj že drugič zgodil pri naših sosedih na Hrvaškem. To je tekma, v kateri se štiričlanske ekipe soočijo s progo v razdalji 300 km in na tej poti premagujejo razdalje peš, na kolesu, kajaku, pomerijo se v elementih alpinizma in še kaj. Skratka prava zmešnjava.

Tabor na obisku, stran 14

Časi, ko sta v slovenskem prostoru kraljevala odred Severnih šotorov in Odred Samorastniki iz Maribora, so že dolgo za nami. Je pač tako, da vsak doživlja svoje vzpone in padce, ki se v različnih časovnih intervalih ponavljajo in trajajo različno dolgo.

Glavni urednik: Igor Bizjak
Odgovorni urednik: Matija Tonejc
Urednici priloge Medo in Gozdovnik: Katarina Drenik, Špela Novak
Predsednik izdajateljskega sveta: Marjan Moškon
Uredništvo: Jaka Bevk-Šeki (ilustracije), Igor Bizjak, Rafael Kalan, Primož Kolman, Tine Koloini, Branka Lešnjak, Marta Lešnjak, Frane Merela, Barbara Papež, Franci Pavšer ml., Tadej Pugelj-Pugy, Marko Svetličič-Medo (fotografija) in Barbara Železnik-Bizjak.

Ustanovitelji, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije. TABOR sofinancirata Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.
NASLOV UREDNIŠTVA:
Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01/300-08-20, fax 01/43-61-477, E-mail: zts@rutka.net;
WWW: <http://www.zts.org>.
Cena posameznega izvoda je 399 SIT, letna naročnina je 3800 SIT, za tujino pa 100 DEM.
Tekoči račun: 50101-678-47184.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.
Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto.
Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8%.
Grafična priprava in tisk: Tridesign d.o.o., Ljubljana
Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana
Naslovnica: Pugy

ROT

Prijetna družba in boj za prestiž

Republiško orientacijsko tekmovanje v Ajdovščini

Letošnji ROT, ki je potekal v Ajdovščini konec septembra, je zaznamoval razgiban teren, ki je od ekip terjal precej več kondicije kot pa znanja orientacije. Poleg tega se tekmovanja ni udeležilo kar nekaj favoriziranih ekip iz preteklih let, kar je omogočilo drugim, da so posegli po najvišjih mestih.

Na zemljevidu enostavno, v naravi razgibano in predvsem kamnito! To je potrdilo vseh 33 ekip, ki so se odločile preizkusiti svoje moči na najbolj zahtevnem orientacijskem tekmovanju v Sloveniji. Letos bi ga lahko poimenovali najbolj fizično zahtevno tekmovanje, saj je bila orientacija enostavna (v zadnjem delu prvega dne celo po markacijah). Da ekipe niso bile v ravno briljantni fizični kondiciji govori tudi dejstvo, da razen zmagovalne ekipe pri popotniških nobena ekipa prvi dan ni prispela na cilj v časovnici, zadnje ekipe pa so na cilj prispale že v trdi temi ob svetlobi baterijskih svetilk.

Je bila pa proga privlačna in zanimiva, saj so jo domačini, taborniki Rodu mladih borov speljali po robu Trnovskega gozda, ki ponuja številne biser narave in dela človeških rok – predeli so vsekakor vredni ponovnega obiska.

Tudi vreme je bilo sprejemljivo. Če upoštevamo dejstvo, da je vse predhodne vikende v septembru deževalo, in da sta bila petek in sobota suha in sončna, potem je bila megla in rosenje v nedeljo le košček tradicije izreka – brez dežja ni ROT-a.

Komentarji udeležencev

"Vedno se najde kakšna točka, ki ti jo zagode in te obrne na nuli. Tudi mene je letos presenetila KT 2 - mrtva kontrola, pa še megla je šibala tam okoli. Tudi kraški teren je dodal svoje."

Marko Ranzinger

"Kar zadeva organizacijo, bi pohvalil vse organizatorje ROT-a na katerih smo sodelovali, saj izpeljati takšno tekmovanje ni mačji kašelj. Verjamem, da se pojavljajo napake, ampak taborniki smo prostovoljci in to bi morali znati tudi ceniti. Ni lepo opravljati ljudi, ki prostovoljno pripravijo največje in najzahtevnejše taborniško tekmovanje. Bi pa pripomnil, da je tudi ROT srečanje in ne samo tekmovanje."

Peter Vrčkovnik

"Kontrolorji so bili super, prav res. Vsi so bili prijazni in dobre volje, čeprav je deževalo. Slava jim. Organizatorji so se po moje ful potrudili. Je pa res, da je bilo obvestilce v Taboru neskončno revno, a ne? In, joj, našitek je res smešen. Ampak to so res malenkosti."

Meti Buh

Orientacija se mi ni zdela preveč zahtevna (sicer nisem jaz vodila, ampak me nismo imele nobenih težav pri iskanju kontrol). Tudi fizično se mi proga ni zdela prezahtevna ali predolga, mislim pa, da je za marsikoga to kar hud napor; odvisno je seveda tudi od ekipe in vremena.

Ana Rebov

"Dej premakn!"

Čim bolj jasna navodila

- Popestritve programa (kombinacije s kanuji, spuščanje z vrvjo)
- Veš sponzorjev – nižja štartnina
- Javno ocenjevanje in dosledno spoštovanje pravil.
- Bolj taborniški pokali in uporabne nagrade (kompasi, noži, menazške, čutarice...)

Prizma optimizma

- Za skice mi je jasno, da so bile ob cerkvah, bi pa lahko vsaj KT7 predstavili vsaj za drevo, da ga ne bi videl že 200 m prej.
- Edino kar me je motilo je bilo neupoštevanje propozicij; npr. na skici se "folk" še kar naprej sprehaja z metri.
- Prvi del proge prvega dne (do KT 6) je bil lep, potem pa se je začel asfalt, ki ga na takem tekmovanju ne bi smelo biti v tolikšni količini.
- Zmotilo me je ime dveh ekip. Mislim, da dodaten komentar ni potreben...
- Spreminjanje podatkov med potjo - za skico minskega polja, skico poti - je vneslo precej zmede.
- Se mi zdi, da nihče ne more jamrat, da na progi ni dobil vode, naj jo nosi sam.
- Zakaj morajo imeti ekipe s seboj hrano za zajtrk - je v tem kakšen globji pomen, tradicija, ali pač ena od preizkušenj, da si sposoben še malo hrane prenašati?
- Glede na to, da naj bi bilo to najprestižnejše slovensko tekmovanje, bi bila nagrada lahko več od škatle testenin.

Rezultati

Popotniki, 1. mesto ekipa S.V.S. (RSV Ljubljana)
 Popotnice, 1. mesto ekipa Karfjole ljubezni (RaR Ljubljana)
 Grče, 1. mesto ekipa Svizci.rutka.net (RJZ Velenje)
 Grčice, 1. mesto ekipa RSV Ljubljana
 (fotografija RSV)
 1. mesto v skupnem seštevku, RSV Ljubljana

Komu je ROT še izziv?

Udeležba na ROT-u iz leta v leto pada. Na letošnjem je sodelovalo le 17 popotniških ekip, pri popotnicah celo samo 5, pri grčah 9 in pri grčicah le dve. Prerez udeležbe po območjih govori v prid ljubljanskemu območju, iz katerega se je ROT-a udeležila polovica rodov (med njimi Rod Sivega volka s kar petimi ekipami), po drugi strani pa nismo zasledili nobene ekipe iz obljublanskega in severnoprimskega območja. Zaslediti je bilo tudi veliko mešanih in samo štiričlanskih ekip, kar kaže na težave rodov pri sestavi ekip za tekmovanje. Kar nekaj je bilo tudi ekip, ki so se prijavile v zadnjem trenutku (dan pred začetkom tekmovanja) – vremenska napoved naj bi vsaj za naslednjih 48 ur držala. Kdo si pa želi "pojanja" čez drn in strn v deževnem vremenu, pa še plačati moraš za to.

In kje je rešitev?

Dušan Petrovič je v forumu na spletu RutkaNET zapisal: "Osnovni problem vidim v tem, da ni jasne vloge in pomena ROT-a v okviru programa in aktivnosti ZTS. Če je ROT res najpomembnejše tekmovanje, kjer se na nek način pokaže delo rodov in kjer naj bi se srečali vsi 'naj' taborniki, je treba k organizaciji ROT-a pristopiti drugače: predvsem z večjo promocijo ROT-a med rodovi in z večjo vlogo ZTS pri organizaciji. Celotno tehnično organizacijo bi morala prevzeti ZTS, domačini pa le zagotoviti prostor in preskrbo. Tako pa so organizatorji zadolženi za propagando (ki je letos sploh ni bilo, razpis v Taboru pa je bil bolj skop od razpisa katerekoli

akcije), za nagrade in, kar je najhuje, tudi za trasiranje in pripravo nalog, kar pa zahteva obilo znanja in izkušenj. Poleg tega ne pomnim, kdaj se je ROT-a zadnjič udeležil starešina ali načelnik ZTS, v 80-ih je bilo samoumevno, da je otvoritvi in razglasitvi prisostvoval predsednik ZTS in praviloma tudi podeljeval nagrade. Ne nazadnje kaže pomen ROT-a tudi to, da kljub lanski ugotovitvi, da so propozicije nujno potrebne nekaterih dopolnitev in popravkov, za to celo leto ni bilo časa in volje. Mislim, da nobena izmed v anketi na rutki navedenih trditev ni pravi vzrok za vse manjšo udeležbo na ROT-ih, pač pa propaganda in pomen ROT-a v ZTS."

Je res rešitev propaganda?

Ob tem se mi poraja vprašanje: ali ste kdaj že zasipali potencialne udeležence z informacijami, pa jih na akciji ni bilo? Ste se potem vprašali, kje je bil problem? Morda pa vse le ni v propagandi. Kaj pa lastna motivacija ali izziv, prijeten vikend s prijatelji – enakih med enakimi, določanje prioritet, kaj bom počel ...

Kdo lahko bolj doprinese k udeležbi kot vodniki, načelniki klubov PP in rodov, mladi sami s svojo željo da tam enostavno želijo biti? No, pa smo tam; sedaj se lahko pogovarjamo o pomanjkanju časa, denarja, znanja, izzivov...

Ali gre za pomanjkanje znanja?

"Denar, čas in izzivi se vedno najdejo, če je le volja", je mnenja eden od tekmovalcev na ROT-u. Najbrž potem ostane samo še pomanjkanje znanja,

kar je dokaj logično. Preden se ekipa odloči ali gre na ROT ali ne, vsaj približno že ve, kakšne so njene realne možnosti dobre uvrstitve. Po premisleku verjetno rečejo, da je tako ali tako "brez veze se it mal za foro preganjat za KT-ji, bit moker, popraskan, zmatran pa za to še denar dajat", druženja pa imajo tako dovolj na drugih bolj "izi" akcijah.

Pa bi se dalo govoriti tudi o izzivih. Letos na primer ni bilo prisotnih kar nekaj dobrih ekip grčakov in grčic. Jim je zmanjkalo izzivov?

In še rezultati ankete na RutkaNET-u

Na vprašanje, zakaj ekipe ne pridejo na ROT, je kar slaba polovica od 150 anketiranih menila, da ekipe ne sodelujejo zaradi previsoke štartnine. Kar 40% anketiranih meni, da je za neudeležbo krivo predvsem pomanjkanje znanja, vsak deseti pa je mnenja, da je neprimeren termin tekmovanja. Po rezultatih ankete sodeč, neudeležbe ne gre pripisovati nezanimivim nalogam.

Po dolgem času si zopet tekmoval na ROT-u. Razlog je bila priprava na kandidaturu za organizacijo ROT-a naslednje leto v Murski Soboti. Kakšne izkušnje, napotke, ideje si dobil na letošnjem? Kakšni so izzivi?

Aleš Skalič, Rod veseli veter
 Letos smo imeli eno ekipo na ROT-u, ker se pripravljamo na organizacijo naslednje leto. ROT bo po našem predlogu najverjetneje na Goričkem, tako da šprinterice vsekakor odpadejo. Predvsem se mi zdi, da je potrebno za boljšo udeležbo malo več energije vložiti v promocijo. Letos se mi zdi, da so se organizatorji spravili k organizaciji malo prepozno in jim je zmanjkalo časa za finese. Drugače pa sem nad letošnjim kar zadovoljen, čeprav mislim, da je traser zelo nerealno izračunal časovnico. Kakšno stvar bi se dalo izboljšati pri prijavah (ne vem, zakaj je potrebno dvakrat izpolnjevati praktično iste podatke) in bolj striktno upoštevati dnevni red oz. urnik tekmovanja. Upam, da bomo naslednje leto, če bomo s kandidaturu uspeli, pripravili ROT, ki bo vsem dolgo ostal v dobrem spominu. Mi se bomo potrudili pri organizaciji, ekipe pa pri čim bolj številčni udeležbi.

Adventure race Bjelolasica 2001

Morda še niste vedeli

Marko Ranzinger - RAZI

Tako se imenuje pustolovski spektakel leta, ki se je sedaj že drugič zgodil pri naših sosedih na Hrvaškem. To je tekma, v kateri se štiričlanske ekipe soočijo s progo v razdalji 300 km in na tej poti premagujejo razdalje peš, na kolesu, kajaku, pomerijo se v elementih alpinizma in še kaj. Skratka prava zmešnjava. Človek mora res dobro premisliti, če morda nima tisti trenutek početi kaj bolj normalnim ljudem razumljivega. Recimo nabirati kostanj ali gobe bi se slišalo veliko razumneje. No, mi smo se odločili, da bodo jesenske drobnarije malce počakale in odrinili na to zares zanimivo popotovanje.

Pravila so zelo enostavna. Za vse to imaš na razpolago slabe štiri dni. Start je skupinski. Ekipa, ki pride prva čez vse kontrolne točke na cilj, je zmagovalna ekipa. Ješ in spiš kolikor ti dopušča stroga časovnica, ki ti odmerja limitne čase med posameznimi etapami.

Takšna pustolovska tekma je vsekakor multi športna disciplina. Vso hrano, opremo, taktiko gibanja in počitka moraš planirati sam. Tekom cele tekme se spi zelo malo, praktično nič. Dnevno se prehodi do 100 kilometrov in cilj tekme ni samo čim hitreje priti na cilj, ampak enostavno končati tekmo kot ekipa. Na sami tekmi se ekipa srečuje z izzivi, ki jih mora fizično in tudi psihično uspešno rešiti. Zaradi tega je seveda vsaka takšna avantura zgodba zase.

Skozi vse napore, ki jih takšna tekma prinaša, pa prihaja do novih izkušenj, pozitivnega mišljenja ter vsekakor povezavo človeka in narave v nedeljivo celoto. Da, to smo vsekakor v celoti doživeli. Jadransko morje, borovi gozdovi Lošinja, sonce, sveži nočni zrak Gorskega Kotorja ...Vsega je bilo na pretek.

OSNOVNE INFORMACIJE O TEKMI

- Dolžina proge:** 305 km
- Trajanje:** 4 dni
- Področje:** Kvarnerski otoki, Istra. Gorski Kotar in Slovenija
- Število ekip:** 25
- Start tekme :** 19. 09. 2001, Mali Lošinj
- Cilj tekme:** 23. 09. 2001, Hrvaški olimpijski center Bjelolasica

Discipline in dolžine etap:

- kajak na morju: 50 km (še nikoli nisem tako dolgo veslal)
- kajak na Kolpi: 25 km
- mountain bike v več etapah: 160 km (od o pa do 1400 metrov nadmorske višine)
- treeking v več etapah: 60 km (to smo obvladali najbolje)
- premagovanje obale: 10 km (še nikoli nisem hodil po tako špičasti obali)
- plavanje s plavutmi: 2,5 km (morje je imelo okoli 19 stopinj)
- spuščanje po alpinistični vrvi v več etapah: 20 do 70 metrov (včasih je bilo res visoko).

Ekipa

Štiričlansko ekipo, pri kateri mora biti obvezno prisotna tudi ženska (menda za srečo), smo sestavljali Nataša, Andrej, Peter in moja malenkost Marko. Nekateri smo že zaposleni, drugi poročeni, tretji še študentje. Vsi pa smo taborniki in stari znanci orientacijskih tekmovanj po širni Sloveniji zadnjih deset, petnajst let (letos smo zopet postali državni prvaki v orientaciji, ROT Ajdovščina 28. 9. – 30. 9. 2001). Vsi smo športno usmerjeni, manjkala je samo še dobra ideja in izziv, ki pa se je s to tekmo priplazil kar sam od sebe.

Ime ekipe je bilo že dolgo znano. SVIZCI že dolgo tekmujejo po orientacijskih tekmovanjih in vesoljno sloven-

sko taborništvo nas pozna pod tem imenom. Tako smo se predstavili tudi na Hrvaškem. Smo zelo moderni in imamo tudi svojo spletno stran, **svizci.rutka.net**, kjer lahko o nas preberete tudi kaj več.

Bili smo edini Janezi tam doli in predstavljali našo državo v vsem sijaju. Poleg Hrvaške in Slovenije so bili na tej tekmi še Poljaki, ki so tudi zmagali, Madžari, Nemci, Švedi, Francozi, Čehi, skratka pisana množica narodov.

Priprave na tekmo

Vsi smo vedeli, da bo to zelo dolga tekma, naša najdaljša doslej. Predhodne tekme z razdaljami do 60 kilometrov so bile v primerjavi s to dolžino zelo

majhne. Pa vseeno smo veliko tekli, koslarili, prehodili cele Kamniške Alpe, veslali na Velenjskem jezeru, premagali Triatlon jeklenih v Bohinju, prekoslarili Jelovico in Pokljuko ... skratka celo leto smo pridno telovadili in nabirali kilometre. Gibanje in še enkrat gibanje bi lahko rekli.

Start

Sam začetek je bil zelo moker, saj so nas nekaj kilometrov od obale vrgli v vodo. Sledilo je plavanje do obale s plavutkami na nogah. Na srečo ni bilo morskih psov. To ni bilo čisto navadno plavanje, saj si moral s sabo nositi tudi nekaj opreme za treeking po skalah do prve kontrole, ki je bila par kilometrov v notranjosti otoka (CP1 - check point 1). Tako smo imeli na hrbtih naše "dry bage", ki so se zelo dobro izkazali. Voda ostane zunaj, cunje pa ostanejo 100 % suhe.

Od tukaj je sledil zelo hiter vzpon na Osorščico (CP2). Lahko bi rekli samo "krš i kamen". Imeli pa smo zelo lep razgled na sosednje otoke Susak, Krk, Srakane. Sam sem se odločil, da bom po tej poti peljal še enkrat moje dekle. Res zelo lep izlet, če se ti pretirano ne mudi.

No, nam se je tokrat zelo mudilo naprej do ožine Osor (CP3), kjer smo se zbasali v kajake. Peter in Andrej v prvega, Nataša in jaz pa v drugega. Začela se je prva etapa veslanja do Martinšćice (13 km). Počasi se je začel spuščati mrak, zato smo Svizci veslali malce hitreje. Takole v malem kajaku na morju, ki ni čisto mirno, pa v popolni temi ni ravno prijetno. Ker je bil start ekip šele ob 13. uri, nas je tema na tem odseku veslanja vsekakor dosegla. Ni nam preostalo nič drugega kot to, da veslamo proti lučkam, ki so pa bile zelo da-

leč. Jedli nismo nič, ker si imel v rokah veslo, iz naših "camel bag-ov" pa smo lahko zelo udobno pili.

Martinščica (CP4) nas je pričakala v temi, sledilo je hitro basanje s hrano, preoblačenje in skoraj tek proti mali vasi Lubenice (CP5). Da ne bo pomote, tukaj niso imeli nobenih lubenic. Tu nas je čakalo spuščanje po vrvi v globino 30 metrov. Ta spust je mene še posebej skrbel. Sem namreč človek, ki raje hodi po tleh. Takole mojih 86 kg na tisti tanki "špagici" ... Z bliskovito hitrostjo smo se približevali tej točki. Nad nami je bila jasna noč in volja, da čim prej pridemo do naslednje kontrole. Na poti smo srečevali Švede in Hrvate. Enkrat smo mi prehiteli njih, drugič zopet oni nas. V spečo vasico smo prišli skoraj vsi skupaj. Sledil je spust po vrvi v globino 30 metrov. Moj pogled je bil usmerjen bolj horizontalno, pod mano je bila velika praznina in počutil sem se kot medved v zraku. Dobesedno smo popadali v temo.

Pot smo nadaljevali do morske obale, ki je bila tokrat prava nočna mora za vse ekipe. Sledilo je namreč premagovanje obale v dolžini 10 kilometrov (CP6). Tu je bil pravi masaker med ekipami. Stene so bile zelo ostre, prepredene z visokimi odseki, ki so padali globoko v morje. Kadar pa smo se dvignili malo višje od obale, nas je zajela gosta maki-ja, trničje in neprehodno goščavje. Plazili smo se po kolenih, tam kjer ni šlo stoje. Po celi obali smo srečevali ekipe, ki so izražale svojo dobro voljo s sočnimi kletvicami v hrvaškem, nemškem, švedskem, ali pa kakšnem drugem evropskem jeziku. Svetilke so pa kar svetile in svetile. Do kontrolne točke smo pa le prišli (kontrolorje so na CP pripeljali s čolnom). Na tem odseku je odstopilo veliko ekip. V reševanje je po-

segel tudi helikopter.

Za dobro dušo, zbijanje optimizma in splošne volje je sedaj sledil vzpon do vasi Pernat (CP7) na nadmorski višini 375 metrov. O kakršnikoli poti ni bilo ne duha ne sluha, zato bi lahko rekel, da smo tisti hrib brez poti, poraščen z gostim pikastim grmovjem, malce prehodili stoje, še več pa preplazili po trebuhu. To je bil moj prvi hrib, ki sem ga dobesedno preplazil. V soju svoje naglavne svetilke sem lahko opazoval pedologijo, spedologijo, geologijo, zoologijo in še kakšno univerzitetno znanost. Nisem tudi vedel, da naš team obvlada toliko kletvic. Ko smo skupaj z jutranjo zoro in petjem petelinov prišli na vrh tistega hriba, so nam na kontroli rekli: "Evo stigli su i Slovenci," in bili so zelo veseli, saj je čez to zeleno pikajočo goščavo prelezlo bolj malo ekip. "Pametnejše" ekipe so rajši prenehale s tekmovalnostjo in bile poslone v hotel v Opatijo. A mi smo se še borili. Sledil je hitri spust do mesta Valun (CP8), kjer nas je čakala nova preizkušnja.

Ta noč je bila res divja, saj je pobrala veliko ekip in organizatorji so se prvič zamislili, da so malce pretiravali s ča-

sovnici med posameznimi kontrolami in zahtevnostjo terena.

Presrečni so nas pozdravili v tem majhnem mestecu, od koder nas je čakala etapa veslanja v dolžini 38 km. Ljudje moji, to je skoraj pol Cresa. Veslali smo skoraj 8 ur, en "šiht" bi lahko rekli. To se je res vleкло, kot mehiške nadaljevanke. Na desni strani otok, na levi morje in dva kajaka v modrini morja, ki počasi napredujeta proti severu. Od hrane smo največ uživali razne energetske ploščice znanih proizvajalcev. Med veslanjem smo tudi malce spali, glavno, da si zraven veslal, vse to je možno. Proti 18. uri popoldan smo le priveslali na celino. Brseč (CP10) je bilo mesto našega srečnega izkrcanja. Zopet smo zelo hitro jedli, se preoblačili, spakirali vsak svoj nahrbtnik in odrinili naprej. (CP9 so zaradi velikega odstopa ekip na naše veselje ukiniteli).

Mountain bike je bila sledeča preizkušnja. Pot je vodila mimo Učke, Risnjaka do Plataka. Torej smo se ekipe, kolikor nas je sploh še ostalo dvignile z 0 metrov na 1100 metrov nadmorske višine, včasih še malce višje. Poti, po katerih smo se vozili, so bile univerzalen

makadam, volja organizatorja, kje se lahko vozi in kje ne. Zopet smo bili v polni temi. Tam okoli 1000 metrov nadmorske višine nas je pričel na lahko obletavati še droben sneg.

Tukaj se nas je pričela lotevati tudi prva utrujenost. Po dobrih 40 urah neprekinjenega delovanja se nas je Svizce pričela lotevati zaspanost. Nekateri so bili bolj, drugi manj zaspani. Če človek zaspi na kolesu, postane stvar zelo resna. Odločili smo se za krajši počitek, ki pa je v končni fazi pokazal, da je zaspanost in utrujenost prevelika. Na CP11 smo Svizci tudi uradno odstopili. Delno zaradi utrujenosti, delno zaradi časovnice, ki nam je potekla. Na žalost takrat nismo dobili telefonske zveze z direktorjem tekme ali lahko še nadaljujemo. Lahko bi veliko napisal o teh zadnjih dveh urah našega nastopa, za kar pa ni ne prostora ne namen tega članka.

Od tu naprej je nadaljevalo pot samo še pet ekip, ki so tudi prišle do konca etape. Predhodno etapo so skrajšali zaradi velikega odstopa. Veslanja na Kolpi na našo nesrečo nismo videli. Zmagali so Poljaki.

Kaj smo se svizci naučili

Tekma je bila za nas veliko doživetje. Spoznali smo, kaj lahko in kaj še moramo popraviti. Vsi smo enotnega mnenja, da gremo drugo leto zopet v novo pustolovščino, ki se bo odvijala na področju Velebita. Predvsem smo pridobili nove izkušnje, poglede in novo strast. Mislim, da smo z osmim (8) mestom dostojno zastopali Slovenijo. Ni nas izdala kondicija, temveč potreba po spanju in telefonske zveze. Fizično in psihološko kondicijo bomo tako začeli pridobivati že danes. Vsekakor je bila to zelo lepa pustolovščina, ki pa bodo trajale še v prihodnja leta našega življenja.

URADNI REZULTATI

■ ADVANTURE RACE BJELOLASICA 2001

- 1. HELLMANN MORITZ, Poljska - 61 ur, 43 minut
- 2. PLANETAVENTURE.COM, Francija - 70 ur, 5 minut
- 3. JUICY, Hrvaška - 76 ur, 29 minut
- 4. GERMAN 4 COLUMBIA, Nemčija/Nizozemska - 76 ur, 5 minut + 6 kazenskih ur
- 5. MEBLE OBORNIKI, Poljska - 80 ur, 20 minut
- Ekipe, ki tekme niso končale
- 6. NOVI LIST, Hrvaška - končala na CP 11
- 7. DELTA SPORT, končala na CP 11
- 8. SVIZCI, Slovenija - končala na CP 11 (+6 kazenskih ur za nedokončano plezalno etapo)
- 9. GEMA MARATHON ORIENTEERING VIZOVICE, Češka - končala na CP 10
- 10. MORSKO-PRASE.hr, Hrvaška, končala na CP 8

■ ...

■ (Tekmovalo je 25 ekip.)

Vse dodatne informacije o tekmi lahko dobite na spletnih straneh svizci.rutka.net ali www.bjelolasica.hr/adventure/arb2001/main.htm. Prav tako so tu vsi naši sponzorji, ki jih je bilo res veliko.

Na koncu bi se zahvalili še vsem, ki so nas podprli pri tekmovanju. Športna konfekcija On-Line, vrtna tehnika Anthron, pohodne palice Tehnomat Kranj, Mobitel, Kolesa CULT, Thorlo, Julbo, K2 alpinist, Iglu šport, SIGG, Scarpa, Merkur, Andragoški zavod Velenje, Maya Maya, Klub študentov Žalec, Šaleški študentski klub, Šaleška zveza tabornikov, Prosport, Pivovarna Union, NES, trgovina Rijavina, Philips lighting, restavracija Mami Velenje, Ciklo šport in M&M prevajanje, lektoriranje.

Tabor na obisku

Zapisal: Aleš Cipot

Foto: AC in arhiv XI. SNOUB

XI. SNOUB – Maribor

Časi, ko sta v slovenskem prostoru kraljevala odred Severnih šotorov in Odred Samorastniki iz Maribora, so že dolgo za nami. Je pač tako, da vsak doživlja svoje vzpone in padce, ki se v različnih časovnih intervalih ponavljajo in trajajo različno dolgo. Mariborski taborniki so svoj vrhunec doživljali v 80-tih letih, ko so gostili 9. Zlet ZTS v Stražunu, gozdu, ki ločuje mestne predele Pobrežje, Tezno in Brezje. Stražun je Mariborčanom znan med drugim tudi po mračnih dogodkih, ki so povezani z drugo svetovno vojno, vznikom po tem, da po njegovem zahodnem robu poteka t.i. Hitra cesta, malce starejšim tabornikom pa po najlepšem – devetem Zletu ZTS. Nekdanji mariborski odred Samorastniki je bil poznan po organizaciji Zimskega orientacijskega tekmovanja (ZOT) in Prežihovine, akcije s poudarkom na kulturnem programu, v spomin na pisatelja Prežihovega Voranca. Nekoč uspešne taborniške enote so taborniki rodu XI. SNOUB poskušali ponovno oživeti, vendar, žal, poskus oživitve ni uspel. Danes v Mariboru aktivno delujejo trije rodovi: XI. SNOUB, Severnica in Ukročena reka, ostale enote životarijo.

Gregor Vinder – Vindi, trenutno v. d. starešine XI. SNOUB iz Maribora, med postavljanjem bivaka na letošnjem ROT-u.

Vršilec dolžnosti starešine rodu XI. SNOUB Gregor Vinder je pred nedavnim zaključil z dveletnim stažem načelnika mariborskega območja. Vršilec dolžnosti (kakor tudi v.d. načelnika rodu Boris Volarič) zato, ker bo občni zbor šele decembra, zdaj že nekdanji starešina Andrej Pavšič – Črnc, pa je posle že predal

bodočemu starešini. Bolj poznan je pod taborniškimi imenom Vindi. Za načelnika območja ne bo ponovno kandidiral (to funkcijo je opravljal dve leti, od leta 1999 do 2001), saj sam zase pravi, da je terenski človek in ga administrativno delo ne veseli. Tako bo načelništvo območja ponovno prevzel Iztok Utenkar – Čips iz rodu Črno jezero. Vindi je pred osvojitvijo naziva inštruktorja druge stopnje; manjka mu le še eno mentorstvo. Ob tem je že predavnimi leti obiskal tečaj orientacije in topografije ter pred nekaj leti tudi tečaj ŽVN, ki ga vodi Crga.

Vindi, kakšno je stanje rodov na mariborskem območju in v Mariboru?

"Trenutno stanje ni ravno preveč rožnato. V Območni organizaciji Zveze

tabornikov Slovenije (krajše OO ZTS) Maribor je uradno registriranih sedem rodov od enajstih, od tega samo štirje v mestu Maribor. Večina rodov se otepa s kadrovskimi težavami in posledično tudi s premajhnim številom članov. Kljub temu pa nam je uspelo na območju izpeljati kar nekaj večjih akcij, kot so mnogoboji, Vesela srečanja MČ, Luč miru in seveda Dnevi taborništva v Mariboru, ki so bili izpeljani v času rojstnega dneva ZTS."

Kako je bilo prej in kateri so vzroki današnjega stanja na območju?

"Največji razmah (kolikor ga pač jaz pomnim – če sem usekal mimo, naj mi starejši oprostijo) je taborništvo doživelo v 80-tih, ko je veljalo pravilo "vsaka krajevna skupnost svoj odred".

Odredi so rasli kot gobe po dežju in leta 1985 je bil celo Zlet ZTS v Mariboru. Pozneje so začeli rodovi propadati drug za drugim. Tako sedaj na levem bregu Drave (center mesta) nima sedeža niti en rod. Verjetno je glavni vzrok ta, da se rodovi niso znali obnavljati, niso uspeli zadržati članov, ko so postali PP oz. takrat še starejši TT in klubovci."

(foto-sumo borca; slika 2) Mariborčani so na Techuani skrbeli za zabavo, Aleš in Tine s sumo borbami, Tine tudi kot neumorni kitarist

Zgodovina rodu

Naš rod se je rodil 25. oktobra 1959 in že leto kasneje so imeli prvo taborjenje, ki se ga je udeležilo 64 tabornikov. Leta 1965 je bilo prvo taborjenje v Gornjem Gradu in od takrat naprej je bil ta kraj vedno v naših glavah. Rod se je nenehno večal in je leta 1980 štel 500 članov. Zato se je razdelil na 3 dele: XI.

SNOUB, Severnica in 20 talcev. Rod oz. takrat še odred je uspešno deloval po vsej takratni državi, o čemer pričajo pokali in ostala priznanja, ki jih hranimo v naših prostorih. Bili smo soorganizatorji Zleta ZTS v MB 1985, iz naših vrst pa izhaja tudi Robert Bobanec – Krivi rog, ki je bil starešina ZTS.

V zadnjih desetih letih se je tudi naš rod spoznal z težavami, ki pestijo bolj ali manj vso slovensko taborniško srenjo, kot so pomanjkanje kadra, članov in denarja. Kljub temu smo uspeli speljati ROT leta 1994, še vedno prirejamo ZOT, udeležili smo se vseh zletov, Jam-boree-jev in Moot-ov ter večine taborniških tekmovanj, naši člani so člani komisij in občinskega, območnega ter državnega taborniškega vodstva, sodelovali smo kot mentorji na vodniških in inštruktorskih tečajih, Crga vodi tečaj ŽVN za prehrano z rastlinami, skratka dejavni smo na vseh področjih taborništva.

Borut Cerkvenič, tabornikom znan kot Crga, je poleg Roberta Bobanca legenda mariborskega rodu. Trenutno je na državni ravni aktiven kot vodja tečaja ŽVN z rastlinami, član komisije za MČ, novinar revije Tabor, sodnik na mnogobojnih in še kaj; v preteklosti je opravljal še mnoge druge funkcije.

Preglednica rodov OO ZTS Maribor:

ROD/ODRED in KRAJ	Registracija pri ZTS (ne)delovanje	Število članov
Kobanski rod – Selnica	Registriran-deluje	30 (43)
Kvedrov rod – Ptuj	Neregistriran-deluje	(73)
Maistrov rod – Limbuš	Neregistriran-deluje	36 (35)
Rod Črno jezero – Slovenska Bistrica	Registriran-deluje	30 (103)
Rod Franc Lešnik – Miklavž	Registriran-deluje	32 (55)
Rod II. SNOUB – Maribor (Nova vas)	Neregistriran-deluje	(53)
Rod Severnica – Maribor (Tabor)	Registriran-deluje	22 (115)
Rod Ukročena reka – Maribor (Studenci)	Registriran-deluje	80 (80)
Rod Visokega macesna – Maribor (Tezno)	Neregistriran-deluje	(51)
Rod XI. SNOUB – Maribor (Tabor)	Registriran-deluje	64 (81)
Rod Zeleno Pohorje – Lovrenc na Pohorju	Neregistriran-deluje	(126)
Odred 20. talcev – Hoče	Neregistriran-ne deluje	
Odred Bratov Šarh – Maribor (Studenci)	Neregistriran-ne deluje	
Odred Jože Lacko – Maribor (Pobrezje)	Neregistriran-ne deluje	
Rodu Zeleni grič iz Lenarta ni več.		

Na Techuani so gostoljubnost izkazali tabornikom iz Idrije in Logatca

MTC - Mariborski taborniški center

MTC so zgradili mariborski taborniki v 70-tih letih in od takrat je v njem sedež Zveze tabornikov Občine (krajše ZTO) Maribor. Dom je bil nekaj časa prazen, v zadnjih dveh letih (odkar je postal načelnik ZTO Boris Volarič – Vol) pa je spet oživel na račun aktivnosti, ki so se dogajale v njem in v okolici. Razen že prej omenjenih razna potopisna predavanja, koncert taborniške glasbene skupine Kajmak, zeliščarska razstava, Štam čaga (srečanje tabornikov, ki študirajo v Mariboru) ..., med drugim je v njem "prespala" tudi zadnja lučka miru.

Zimsko orientacijsko tekmovanje - ZOT

Vindi: "ZOT je ta pravo mariborsko tekmovanje. Začelo se je v 80-tih, ko je nekaj mariborskih rodov priredilo tekmovanje za svoje člane. Poimenovali so ga PNZ ali Preizkusimo naše znanje. Kasneje je tekma dobila ime ZOT, postala je republiška, organizacijo pa je prevzel Odred Samorastniki. Ker je ta kasneje propadel, je kazalo, da bo tako tudi z ZOT-om. No, leta 1996 smo ZOT znova zagnali taborniki XI. SNOUB, točneje – to je bil moj inštruktorski projekt. Od takrat naprej ZOT živi in bo živel še naprej. Posebnost tekmovanja je računalniški program, s katerim je podprta cela tekma. Tako se npr. že zvečer, po končanih nalogah, začne odštevanje do starta in

najbolj budne ekipe lahko kar med plesom (ki je med drugim postal že tradicija ZOT-a) ugotovijo, koliko ur še imajo do starta in ali je treba že iti spat ali ne. Naše geslo pa je 'Tabornikom prijazno tekmovanje'. Zato vse vabim vse na naslednji ZOT, ki bo že čez tri mesece, zadnji vikend v januarju 2002."

Urška vas že sedaj vabi na naslednji ZOT

Rodova uprava

STAREŠINA (v.d.)	Gregor VINDER – Vindi
NAČELNIK (v.d.)	Boris VOLARIČ – Vol
NAČELNICA MČ	Jasna VINDER
NAČELNIK GG	Boris VOLARIČ – Vol
NAČELNIK PP	Bojan KRIŽAN
BLAGAJNIK	Andrej PAVŠIČ – Črnc
FINANC MINISTER	Jure GAŠPARIČ
PROPAGANDISTKA	Urška KAČIČNIK
TAJNICA	Vesna BERANIČ
GOSPODAR	Sašo KONRAD
SVETOVALKA	Jasna TRAPEČAR
SVETOVALKA	Andreja JURINEC
SVETOVALEC	Borut CERKVENIČ

Na sliki od leve proti desni: Črnc, Jasna, Lrga in Vindi. Črnc in Jasna, uradno še vedno starešina in načelnica rodu, sta posle že predala zagnanima naslednikoma - Vindiju in Volu.

Taborjenja, zimovanja, taborni prostor

Vindi: "Taborit hodimo že vrsto let v Gornji Grad. Tam imamo svoj taborni prostor in kraj se je že pošteno usedel v naša srca. Na tabornem prostoru smo si uredili kuhinjo, umivalnico in WC, elektrike pa nočemo, ker bi bilo to že preveč turistično. Prostor tudi oddajamo, tako da ga vsako leto čim bolj napolnimo. Zimovanja pa nekako niso naša močna stran. Če nam uspe spraviti na zimovanje 30 ljudi, smo lahko res veseli. Nazadnje smo zimovali v kočici rodu Koroških jeklarjev na Obretanovem, kjer nam je bilo res všeč."

Ekipa grčic na letošnjem ROT-u; sramežljiva Tanja, Urška, Anja, Jasna in Primorka Tina

Maribor

Maribor, drugo največje slovensko mesto, šteje okrog 100.000 prebivalcev. V Mariboru je preko 20 Osnovnih šol, okrog 15 srednjih šol in deset fakultet oziroma višjih šol. Kadra v taborniških vrstah torej ne bi smelo primanjkovati. Vendar pa se mladina spreminja, vse bolj jih zanima sedenje pred računalnikom, televizorjem, internetom, ob tem pa je v Mariboru dosti dobro razvitih športnih klubov (nogomet, borilni športi, smučarski klub idr.). Mesto sestavljajo mestni predeli

Struktura rodu

Vod	Vodnik	Število članov	Starostna kategorija
Zebre	Jasmina Hrnec	5	Murni
Opice	Anja Sivka	9	MČ
Ježki	Bobo Borec	7	MČ
Pingvini	Mojca Gradič	12	GG
Vod brez imena	Tomi Šarenac	6	GG

V ustanavljanju je še en vod GG-jev.

Center, Tabor, Studenci, Tezno, Nova vas, Pobrežje, Brezje, Košaki, Melje idr. in v večini teh predelov taborništvo životari ali ga sploh ni. Izzivov taborniškim funkcionarjem v Mariboru in na mariborskem območju ne primanjkuje. Verjamem, da bo tako zagnanim in motiviranim tabornikom, kot so člani XI. SNOUB, uspelo taborništvo v Mariboru spet spraviti na zeleno vejo. Potreben je le čas.

Vol, predsednik ZTO Maribor in v.d. načelnika rodu XI. SNOUB, je po besedah Mariborčanov eden najbolj zaslužnih, da je MTC v mestnem parku spet zaživel in da se je tudi na območju, ne le v rodu, v zadnjih letih aktivno delalo. Na sliki namazan z brivsko peno. Po več letih bradice in brkov je namreč izgubil stavo.

Zlata puščica 2001

Saša, RTT

Na močvirnati ravnici, sredi bizoviških gozdov, so se kot gobe po dežju pojavili prvi taborniki. Čeprav je sprva kazalo, da se bo megla ves dan podila okoli nas, je na koncu vendarle odplesala poslednji ples in prizorišče prepustila nežnim sončnim žarkom.

O tišini že dolgo ni bilo ne duha in sluha, saj so se po travniku kot razposajeni jagenjčki podili mladi lokostrelci in željno pričakovali začetek nečesa velikega. Končno se je okoli desete ure med vsem tekanjem, žlobudranjem in vsesplošnim kaosom, ki pa je imel rep in glavo, našel tudi začetek lokostrelskega tekmovanja Zlate puščice.

Po vseh potrebnih navodilih in napotkih, ki so prihajali iz vseh smeri, so bili starejši taborniki na milost in nemilost prepuščeni materi naravi oz. lovski progi v gozdu nad streliščem. Pogumno so stopili v objem mogočnih dreves in se spopadli z najbolj nemogočim terenom. Nevedoč, kaj jih čaka za naslednjim grmom, so se posamezne skupinice lokostrelcev prebijale skozi močvirje, visoko travo in narasla potoke. Med vsemi temi vrtoglavinami nevarnostmi pa jim je uspelo obdržati mirno roko in ostro oko. Pred njimi ni bila varna nobena še tako nemogoče postavljena in skrita tarča.

Nedaleč stran, na rosnii travi, ki se je kopala v dopoldanskem soncu, pa so se pod budnim očesom sodnikov v lokostrelskih spretnostih na razdaljah do 25 metrov pomerili najmlajši. Po dobro prerešetanih tarčah sodeč bi lahko skle-

pali, da se je tudi na field strelišču odvijal trd boj za prvo mesto.

Da pa je bilo vseh 109 udeležениh želodčkov iz 9 rodov polnih in zadovoljnih, so poskrbeli dobro obloženi sendviči in banane. Polna trebušna vreča in pa toplo sonce sta lokostrelce mamila v sladkobno utrujenost, ki pa ji niso podlegli. Raje so se pomerili v Srebrni puščici, ki je neke vrste lokostrelski luna-park in je sledila po koncu Zlate puščice.

Na Srebrni so lahko prav vsi taborniki odkrivali svoje še neodkrite lokostrelske sposobnosti. Tako so si morali najprej izdelati lok in puščice, nato pa so se v skupinicah podali na zanimivo in sproščujočo progo. Tukaj so se srečevali z najrazličnejšimi izzivi kot so metanje sekire, streljanje balonov, streljanje na premično tarčo, lov na bizona, streljanje s fračo, metanje podkev in še in še. Poleg vsega tega pa je morala vsako skupinico spremljati tudi zabavno vzdušje, ki je bilo glede na izvirnost pri vsaki disciplini posebej nagrajeno.

Med tem, ko so se drugi pridno zabavali, je v sodniški hišici sredi travnika ropotalo in brnelo in vsega zmožen in nezmotljivi računalnik je prišel do prvih rezultatov. Razkropljeni taborniki so se vsuli na slovesno razglasitev. Slovesnosti ne bom posebej opisovala, saj vsi vemo, da je bila magično nabita z najbolj sentimentalnimi čustvi, kar jih premore človeštvo.

Dan je minil v prijetnem druženju in ob koncu smo bili vsi bogatejši še za eno novo dogodivščino. V marsikaterem rokovniku pa se je poleg naslovov starih prijateljev znašel tudi kakšen nov naslov, kakšnega čisto novega prijatelja. Le sonce ni poznalo konca in je sijalo še dolgo za tem, ko je bila izstreljena zadnja puščica.

Poznavanje taborniške organizacije

mag. Boris Mrak

Kako nas vidijo drugi v okolju, v katerem delujemo

Gral iteo
tržne raziskave
Marketing Research

skavtska fundacija
ustanova Zveze tabornikov Slovenije

Projektna skupina:

Gral iteo d.o.o., Ljubljana: Marko Debeljak, Jana Novak, Tomaž Arh

Skavtska fundacija, ustanova Zveze tabornikov Slovenije: Boris Mrak

Ob praznovanju 50. obletnice Zveze tabornikov Slovenije smo verjetno prvič v zgodovini organizacije dobili pravo raziskavo o Poznavanju organizacije v Sloveniji. Raziskavo smo izvedli ob pomoči podjetja Gral iteo, tržne raziskave, d.o.o., Ljubljana, Kotnikova 28, za kar se jim ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo.

Raziskava je potekala kot del Omnibusa gospodinjstev, ki ga izvaja Gral iteo. Omnibus gospodinjstev je bil izveden od 21. junija do 16. julija 2001 na vzorcu 1.160 gospodinjstev. V vzorec so proporcionalno zajeta gospodinjstva iz vseh regij Slovenije. Izbor anketirane osebe je potekal po kvotni metodi vzorčenja. Anketiranje je potekalo na osnovi standardiziranih anketnih intervjujev, osebno na domu. Kompletna raziskava nam nudi vrsto podatkov po:

1. struktura vzorca in populacije po spolu, starosti, tipu naselja in regijah

2. struktura vzorca po izobrazbi, številu članov v gospodinjstvu, višini mesečnega dohodka gospodinjstev, stanu, poklicu in regiji.

In kaj smo v raziskavi spraševali anketirance?

1. Katere organizacije, ki skrbijo za vzgojo otrok, poznate?

2. Ali ste že slišali za Zvezo tabornikov Slovenije oz. za tabornike?

3. V kolikor so anketiranci povedali, da poznajo taborniško organizacijo, smo jih povprašali še o posameznih trditvah in sicer smo pri tem uporabili lestvico:

- sploh ne velja
- ne velja
- velja
- popolnoma velja
- ne vem, ne morem odgovoriti

Trditve

- Taborniška organizacija pomaga mladim ljudem razviti znanje in osebne sposobnosti.
- Taborniška organizacija ljudi

oblikuje v odgovorne in samoza-vestne državljane.

- Aktivnosti taborniške organizacije izboljšujejo zdravje otrok.
- Taborniška organizacija skrbi za aktivno zaščito narave in okolja.
- Taborniška organizacija uči strpnosti do soljudi.
- Taborniška organizacija mi vzbuja dober vtis.
- Taborniška organizacija je v javnosti dobro opazna.
- Taborniška organizacija gre v korak s časom.
- Taborniška organizacija je dobro organizirana.

In kakšni so rezultati?

Kako nas ocenjujejo in kako nas vidijo drugi v Sloveniji?

Katere organizacije, ki skrbijo za vzgojo otrok, poznate?

(možnih je bilo več odgovorov)

Organizacije	Odgovori %
vrtec	80,7 %
šola	67,3 %
društva/delavnice	17,2 %
organizacije	12,7 %
zavodi/domovi/centri	10,3 %
nobenega	6,8 %
ne vem	3,8 %
fakultete/univerze	2,4 %
drugo	1,6 %
krožki	1,0 %
Skupaj:	203,9 %

Ali ste že slišali za Zvezo tabornikov Slovenije oz. tabornike?

Odgovori	%
da	92,7 %
ne	6,2 %
ne vem	1,1 %
Skupaj:	100 %

Ob prikazanih podatkih je razveseljivo, da nas pozna, oziroma da so za našo organizacijo slišali, preko 92% anketiranih (slovenske populacije). Manj razveseljivo pa je to, da večina anketirancev meni, da so vzgojne organizacije predvsem vrtec in šole, manj pa društva in organizacije. In kaj imamo zapisano v statutu ZTS in kaj v Izjavi o vzgoji? Da vas malo spomnim, če ste morda pozabili.

Statut ZTS, 1. člen

Zveza tabornikov Slovenije je prostovoljna, **mladinska, vzgojna** in nestrankarska organizacija, odprta vsem, ne glede na poreklo, spol, raso in prepričanje, deluje v skladu z namenom, principi in metodo svetovnega skavtskega gibanja, in zaradi uresničevanja skupnih interesov povezuje društva tabornikov - rodove (v nadaljnjem besedilu rod).

Izjava o vzgoji, Uvod

Zveza tabornikov Slovenije je slovenska nacionalna skavtska organizacija in je del svetovnega skavtskega gibanja. V njenih temeljnih načelih in statutu je poudarjeno, da je vzgojna organizacija namenjena mladim, ki se vanjo vključujejo. Vsekakor bo potrebno v prihodnje mnogo bolj jasno poudarjati, da so tudi društva in organizacije vzgojne organizacije!

Poznavanje vsebine dela

Taborniška organizacija pomaga mladim ljudem razviti znanje in osebne sposobnosti.

Odgovori	%
sploh ne velja	0,3 %
ne velja	2,2 %
velja	47,8 %
popolnoma velja	44,5 %
ne vem, ne morem povedati	5,2 %
Skupaj:	100 %

Taborniška organizacija ljudi oblikuje v odgovorne in samozavestne državljane.

Odgovori	%
sploh ne velja	1,1 %
ne velja	10,9 %
velja	48,6 %
popolnoma velja	30,1 %
ne vem, ne morem povedati	9,4 %
Skupaj:	100 %

Aktivnosti taborniške organizacije izboljšujejo zdravje otrok.

Odgovori	%
sploh ne velja	0,9 %
ne velja	7,1 %
velja	40,9 %
popolnoma velja	43,7 %
ne vem, ne morem povedati	7,4 %
Skupaj:	100 %

Taborniška organizacija skrbi za aktivno zaščito narave in okolja.

Odgovori	%
sploh ne velja	1,1 %
ne velja	3,9 %
velja	38,0 %
popolnoma velja	51,2 %
ne vem, ne morem povedati	5,7 %
Skupaj:	100 %

Taborniška organizacija uči strpnosti do sočlani.

Odgovori	%
sploh ne velja	1,1 %
ne velja	5,9 %
velja	44,9 %
popolnoma velja	38,1 %
ne vem, ne morem povedati	10,0 %
Skupaj:	100 %

Taborniška organizacija mi vzbuja dober vtis.

Odgovori	%
sploh ne velja	0,9 %
ne velja	4,2 %
velja	45,7 %
popolnoma velja	42,1 %
ne vem, ne morem povedati	7,1 %
Skupaj:	100 %

Taborniška organizacija je v javnosti dobro opazna.

Odgovori	%
sploh ne velja	6,6 %
ne velja	34,2 %
velja	32,4 %
popolnoma velja	18,5 %
ne vem, ne morem povedati	8,4 %
Skupaj:	100 %

Taborniška organizacija gre v korak s časom.

Odgovori	%
sploh ne velja	2,5 %
ne velja	11,7 %
velja	40,4 %
popolnoma velja	18,5 %
ne vem, ne morem povedati	26,9 %
Skupaj:	100 %

Taborniška organizacija je dobro organizirana.

Odgovori	%
sploh ne velja	1,5 %
ne velja	5,7 %
velja	40,8 %
popolnoma velja	25,9 %
ne vem, ne morem povedati	26,1 %
Skupaj:	100 %

Glede na predstavljene trditve smo v splošnem v ZTS lahko zadovoljni, ko preverjamo odgovore anketirancev. Nikakor pa ne moremo biti zadovoljni s tremi trditvami, ki nam po mnenju anketirancev ne morejo biti v ponos in ravno na teh področjih bo potrebno v prihodnje narediti korak naprej. Ta tri področja so:

Taborniška organizacija ljudi oblikuje v odgovorne in samozavestne državljane.

Kar 12% anketirancev meni, da ta trditev za taborniško organizacijo sploh ne velja oz. ne velja.

Taborniška organizacija gre v korak s časom.

Tudi pri tej trditvi je več kot 14% anketirancev menilo, da to sploh ne velja ali ne velja za taborniško organizacijo. Očitno bo potrebno razmisliti tudi o nekaterih posodobitvah v organizaciji. Tudi to bi lahko bil dober napotek tako IO ZTS, kot tudi vsem ostalim članom ZTS.

Taborniška organizacija je v javnosti dobro opazna.

Več kot 40% anketirancev meni, da ta trditev sploh ne velja oz. ne velja. Nad tem podatkom bi se seveda moral zamisliti IO ZTS in seveda tudi člani komisije ZTS za odnose z javnostmi!

Iz navedenega je razvidno, da so tudi nam, tabornikom, še kako potrebne raziskave, kajti le na tak način si lahko objektivno odgovorimo na odprta vprašanja in se seveda pogledamo v ogledalo. Naša podoba v ogledalu nam včasih tudi ni všeč, a kaj hočemo, taki smo v trenutku, ko se zazremo vanj.

Novice

Pomemben je tudi "finiš"

Predstavitve projektov inštruktorskih tečajev

V drugi polovici septembra je nekaj tečajnikov inštruktorskih tečajev izkoristilo jesenski termin za predstavitev svojega osebnega projekta. Ta pomeni zaključek izobraževalnega ciklusa bodisi na temeljnem ali nadaljevalnem tečaju. Če tečajnica oz. tečajnik opravlja v rodu programsko funkcijo (načelnik družine ali kluba PP, načelnik rodu, starešina) - in večinoma tudi jo - potem je tudi imenovan za aktivnega inštruktorja in ima pravico nositi tudi inštruktorske oznake (obroček, rutico in ogrlico).

Sicer pa izobraževanje zaključijo le vsaki drugi tečajnik. Nekaj jih po tečaju ne najde časa za predstavitev projekta, nekaj pa jih enostavno odjadrja v "druge vode"; na žalost brez verifikacije tudi za delovanje v družbi pomembnega znanja.

Letos bo podelitev na Evropski skavtski podregijski delavnici v sredini novembra v Bohinju.

Predstavitve projektov so praviloma v spomladanskem času (maja in junija) in v jesenskem času (septembra). Na predstavitvi tečajniki predstavijo izhodišča (namen in cilje projekta), plan in opis izvedbe, dosežene rezultate. Če projekt do predstavitve ni zaključen (izvedba programa na letnem taborjenju), lahko tečajniki projekt (priprave) vseeno predstavijo v pisnem poročilu pa manjkajoči del opravljenega projekta. Na ta način imajo možnost po temeljnem tečaju že v naslednjem letu nadaljevati izobraževanje.

Evropska skavtska podregijska delavnica v Sloveniji

Od 15. do 18. novembra bo v Bohinju potekala Evropska skavtska podregijska delavnica. Na njej bodo sodelovali predstavniki Avstrije, Češke, Slovaške, Poljske, Romunije, Hrvaške in Slovenije s področja programa za mlade in odraslih virov. Vsebinska delavnica je usmerjena v ideje in izzive, ki jih je v današnjem času treba ponuditi mladim in odraslim na področju programa in izobraževanja ter možnostim za sodelovanje in finančno podporo projektom sodelovanja. V času delavnice bo tudi podelitev inštruktorskih nazivov ter sejem, na katerem bodo udeleženci predstavili načine dela, metode in pripomočke na področju izvajanja programa in dela z odraslimi viri.

Taborniki v naravi z naravo

Predstavitve na sejmu Narava - zdravje

Dejstva, da je za učinkovito delovanje pomembna tudi zunanja promocija, se v zadnjem času zaveda tudi Zveza tabornikov Slovenije. To je bil tudi razlog, da se je po nekaj letih premora taborniška dejavnost zopet predstavila tudi na sejemskih površinah Ljubljanskega sejma. Že otvoritev sama je bila

taborniško obarvana, saj je "taborniški" pevski zbor (KUD Vladko Mohorič) zbranim gostom zapel dve pesmi, poleg predstavitve slikovnega materiala in literature, pa je bil mimoidočim na razpolago tudi propagandni material in vabilo v organizacijo.

Ruševci na "Placu"

V sklopu tedna vseživljenjskega učenja (TVU) smo tudi ilirsko-bistriški taborniki prispevali svoje. Občanom in ostalim smo prikazali, kakšno je približno naše življenje na taboru, jim skuhamo okusen čaj, spekli ribe, klobase, twist, babane in jabolka s čokolado.

Naključni mimoidoči so lahko tudi sami poskusili s kuho – tako nam je recimo stric Tone skuhal okusen kompot iz rozin.

Za dobro promocijo smo taborniki izkoristili "plac" - tako se reče pri nas. Mi smo še vedno takšno čudovito manjše mesto, kjer vsakega 1. in 16. v mesecu poteke semenj. Ljudje je tam vedno dovolj, vsi so se pripravljani pogovarjati in vsi bi radi izvedeli vedno kaj novega.

Člani Rodu snežniških ruševcev smo občanom (tisti, ki tabornikov ne poznajo dobro) razložili in pokazali, za kaj pri nas sploh gre in kako stvari potekajo.

Odziv je bil enkraten. Ljudje so se izmenjevali, uživali v taborniških dobrotah, poslušali taborniške pesmi, ...konec koncev odšli s prizorišča dogajanja z novo izkušnjo v žepu in dobroto v želodcu.

Pokazali smo se v dobri luči – ljudje so bili navdušeni nad nami in našim delom.

Kakorkoli že zadevo obrnemo, se je akcija izplačala 100%. Spet smo bili taborniki tisti, ki smo enkratni, simpatični – kar nam je gospa z Reke mnogokrat povedala že na "licu mesta".

Za pokušino si za razliko od naših gostov, ki so se sladkali z bananami in jabolki s čokolado lahko ogledate nekaj slik s Placa.

Vida, RSR

Ob snidenju hrenovke na žerjavici

Uvod v novo šolsko leto smo v Rodu Louis Adamič iz Grosuplja pripravili na prav poseben način. Prvi zbor si bo okoli 50 prisotnih članov zapomnilo po podelitvi oznak znanja in veščin. Še bolj kot to pa jim bo ostal v spominu večerni taborni ogenj na priljubljenem Koščakovem hribu. Ob kitari in petju pesmi je bil vrhunec večera peka hrenovk na žerjavici. Njam! Boljšega uvoda v novo taborniško leto si člani res niso mogli želeli.

Redoljubni hrček

RAZPIS ZA SOORGANIZATORJE DRŽAVNIH TEKMOVANJ V LETU 2002 in 2003

V letu 2002 bo Zveza tabornikov Slovenije organizirala naslednja državna tekmovanja:

- Državni mnogoboj za vse kategorije v terminu od 21. do 23. 6. 2002
- Republiško orientacijsko tekmovanje (ROT) v terminu od 27. do 29. 9. 2002

Za navedene akcije iščemo rodove, občinske ali območne organizacije ZTS, ki so pripravljeni sodelovati pri organizaciji. Pogoji za sodelovanje so predvsem ustrezen prostor oz. pogoji za izvedbo tekmovanja in zadostno število človeških virov za izvajanje aktivnosti povezanih z organizacijo akcije. Prednost pri izbiri bodo imeli tisti, ki bodo poleg navedenega lahko zagotovili tudi zanimiv spremljevalni program in podporo lokalne skupnosti (občina, donatorji in sponzorji, mediji...).

Vse, ki nameravate prihodnje leto sodelovati pri organizaciji katere od navedenih akcij pozivamo, da se javite na razpis. V odgovoru na razpis navedite:

- podatke o organizatorju, vodstvo,
- predviden kraj izvedbe akcije,
- okvirni spremljevalni program in
- grob pregled predvidenih stroškov in predlog za pokritje stroškov

Za zainteresirane organizatorje prosimo, da odgovorijo na razpis najpozneje do 30. novembra 2001. Vse prijave na ta razpis bodo obravnavale ustrezne programske komisije in IO ZTS.

Ob tem vas vabimo, da razmišljate tudi o sodelovanju pri organizaciji obeh tekmovanj v letu 2003 in s predhodno izraženim interesom in pripravi doprinesete še k bolj kvalitetni izvedbi tekmovanj.

Zakaj sodelovati pri organizaciji državnih tekmovanj?

- zaradi krepitev občutka pripadnosti organizaciji (povezanost članov v rodu)
- zaradi prevzemanja odgovornosti posameznih članov (izziv in samopotrjevanje)
- zaradi sodelovanja pri organizaciji na višjem organizacijskem nivoju (prenos izkušenj)
- zaradi promocije taborniške dejavnosti v lokalni skupnosti (možnost financiranja s strani občine, sponzorjev, prepoznavnost v javnosti).

Komisija za program ZTS

ZOT 2002

Pozor! Pozor!

Vsi snegoljubi in termofobi. Bliža se zima. Mrzla bo in dolga. Zato jo bomo izkoristili in samo za vas spet pripravili ZOT – zimsko orientacijsko tekmovanje, ki bo spet na zadnji vikend v januarju, točneje 26. in 27. 1. 2002 v okolici Maribora. Vljudno vabljeni!

Podrobnosti v naslednjem Taborniškem vestniku, lahko pa jih najdete na naslovu zot.rutka.net. Vindi

REZULTATI REPUBLIŠKEGA ORIENTACIJSKEGA TEKMOVANJA 2001

Popotniki

št. ekipe	rod	ime ekipe	točke	mesto
117	RSV	S.V.S.	2928	1
114	RSK	BEDEHUCI	2559	2
111	RJZ	EFENKOVA	2448	3
103	ZR	KPD ZENICA	2382	4
102	RKV	OSAMA BIN LADEN	2357	5
105	RaR	(G) LADNI	2145	6
109	XI. SNOUB	NBW	2129	7
107	II GRUPA	T.N.T.	2017	8
112	RDV	MAVRČNEGA ZAJCA	1978	9
106	RPG		1975	10
110	RSO	KASTELČKI	1688	11
116	RSV	TO SMO MI	1435	12
101	RMV	ILH BIN LADEN	1362	13
104	RHV	KULMEŠ	1165	14
113	RZR	MARJETKE	921	15
115	RJK	LEVI	738	16
108	PRK	KOČANCI	1224	izk

Popotnice

201	RaR	KARFJOLE LJUBEZNI	2187	1
203	RSO	PINKICE	1560	2
204	RMT	PANIRANE BUČKE	1528	3
205	RSV	205 ME SMO CARICE	864	4
202	RJZ	VSE DAM ZA GOLAJ	124	5

Grčice

307	RJZ	SVIZCI.RUTKA.NET	2836,5	1
304	RJS	BUREKMEJERJI	2411,5	2
303	RR	DRUŽINA VIŽINTIN	2407	3
301	RJZ	SRNICE	2370	4
309	RSV	MILKA SVIZCI	2126,5	5
305	MR	SULICE	1784	6
302	RZŽ	POHARJI	1735	7
308	RVV	RVV	1599,5	9
306	RHV	POL PA SVIZEC	1091	8

Grčice

401	RSV		1800	1
402	XI. SNOUB	OMNIJAMEJAMEKUMPORTO	1344	2

Skupni rezultati

rod	Popotniki	Popotnice	Grčaki	Grčice	Skupaj	Mesto
RSV	2928,0	864,0	2126,0	1800,0	7718,0	1
RJZ	2448,0	124,0	2836,0		5408,0	2
RaR	2145,0	2187,0			4332,0	3

Podrobne rezultate ROT-a lahko pogledate na Rutki (rot.rutka.net).

PREGLED AKTIVNIH INŠTRUKTORJEV

iz obdobja 2000/01 za obdobje 2001/02

CELJSKO-ZASAVSKO OBMOČJE

Emil	Mumel	ROD ZELENE ROGLE
Metka	Behek	ROD ZELENE ROGLE
Matej	Kotnik	ROD ZELENE ROGLE
Boštjan	Hren	ROD ZELENE ROGLE
Tadeja	Kapun	ROD ZELENE ROGLE
Peter	Vrčkovnik	ROD JEZERSKEGA ZMAJA
Mojca	Vrčkovnik	ROD JEZERSKEGA ZMAJA
Andrej	Bračič	ROD JEZERSKEGA ZMAJA
Janez	Rošar	ROD JEZERSKEGA ZMAJA
Marko	Barle	ROD JEZERSKEGA ZMAJA
Sandi	Glinšek	ROD JEZERSKEGA ZMAJA
Mitja	Domanjko	ROD JEZERSKEGA ZMAJA
Maks	Kvas	ROD PUSTI GRAD
Ervin	Grošelj	ROD POLDE EBERL-JAMSKI

DOLENJSKO OBMOČJE

Dejan	Dvoršek	ROD SIVI DIM
Primož	Badovinac	ROD GORJANSKIH TABORNIKOV
Borut	Pelko	ROD GORJANSKIH TABORNIKOV
Jurij	Habjanič	ROD GORJANSKIH TABORNIKOV
Špela	Vodopivec	ROD GORJANSKIH TABORNIKOV
Andrej	Tratar	ROD MIRNE REKE

GORENJSKO OBMOČJE

Ivan	Stojsavljevič	KOKRŠKI ROD
Tomaž	Strajnar	ROD STRAŽNIH OGNJEV
Aljoša	Ravnikar	ROD STANE ŽAGAR MLAJŠI
Jana	Kenda	ROD STANE ŽAGAR MLAJŠI
Jasna	Pavlič	ROD STANE ŽAGAR MLAJŠI
Grega	Robič	POKLJUŠKI ROD
Milko	Okorn	ROD SVOBODNEGA KAMNITNIKA
Tina	Bogataj	ROD SVOBODNEGA KAMNITNIKA
Barbara	Eržen	ROD SVOBODNEGA KAMNITNIKA
Teja	Ziherl	ROD SVOBODNEGA KAMNITNIKA
Gašper	Cankar	ROD ZELENEGA ŽIRKA
Martin	Mrakar	ROD ZELENEGA ŽIRKA
Tadej	Mohorič	ROD ZELENE SREČE
Marko	Južnič	ROD KRIŠKE GORE

JUŽNOPRIMORSKO-NOTRANJSKO OBMOČJE

Podatkov z območja nismo prejeli.

OBLJUBLJANSKO OBMOČJE

Boris	Mrak	ROD SKALNIH TABOROV
Darko	Jenko	ROD SKALNIH TABOROV
Damijan	Habe	ROD SKALNIH TABOROV
Marjeta	Hren	ROD SKALNIH TABOROV
Greta	Grošelj	ROD SKALNIH TABOROV
Miha	Škofic	ROD SKALNIH TABOROV
Miha	Požek	ROD SKALNIH TABOROV
Katja	Jeraj	ROD SKALNIH TABOROV
Grega	Skok	ROD SKALNIH TABOROV
Jure	Anžin	ROD SKALNIH TABOROV
Martin	Gramc	ROD SKALNIH TABOROV
Janez	Anžin	ROD SKALNIH TABOROV
Nina	Arnuš	ROD SKALNIH TABOROV
Urban	Baloh	ROD UPORNEGA PLAMENA
Irena	Gantar	ROD LUISA ADAMIČA

Mojca	Špacapan	ROD LUISA ADAMIČA
Vesna	Cvek	ROD BISTRIŠKIH GAMSOV
Radivoj	Malnar	ROD DVEH REK
Urša	Smrekar	ROD DVEH REK
Peter	Slapšak	ROD DVEH REK
Marinka	Istenič	ROD SRNJAK
Aleš	Hren	ROD SRNJAK

LJUBLJANSKO OBMOČJE

Tadej	Pugelj	ROD BIČKOVA SKALA
Darka	Petančič	ROD BIČKOVA SKALA
Maja	Božič	ROD HEROJ VITEZ
Matej	Florjančič	ROD SIVEGA VOLKA
Brin	Štabuc	ROD SIVEGA VOLKA
Luka	Kronegger	ROD SIVEGA VOLKA
Zala	Pogorelnik	ROD SIVEGA VOLKA
Maja	Nikolič	ROD SAMORASTNIKOV
Tanja	Vičič	ROD BELI BOBER
Matija	Lipar	ROD BELI BOBER
Ivo	Štajdohar	ROD DOBRE VOLJE
Aleš	Posega	ROD DOBRE VOLJE
Mitja	Lamut	ROD DOBRE VOLJE
Maja	Rozman	ROD ROŽNIK
Rok	Sušnik	ROD ROŽNIK
Simona	Strgulc Krajšek	RAŠIŠKI ROD
Meti	Buh	RAŠIŠKI ROD
Barbara	Župan	ROD PODKOVANI KRAP
Maja	Zužič	ROD TRNOVSKIH REGLAČEV

MARIBORSKO OBMOČJE

Andreja	Hazabent	ROD FR. LEŠNIK MIKLAVŽ
Valerijan	Salaj	ROD VISOKEGA MACESNA
Sašo	Belšak	ROD UKROČENE REKE
Borut	Cerkvenič	ROD XI. SNOUB
Jasna	Trapečar	ROD XI. SNOUB
Črtomir	Borec	ROD XI. SNOUB
Gregor	Vinder	ROD XI. SNOUB
Tanja	Kos	ROD XI. SNOUB
Boris	Volarič	ROD XI. SNOUB
Simona	Zupanc	KVEDROV ROD
Miha	Brodnjak	KVEDROV ROD
Erika	Gril	KOBANSKI ROD
Iztok	Utenkar	ROD ČRNO JEZERO
Samo	Strehar	ROD ČRNO JEZERO

POMURSKO OBMOČJE

Gordana	Sovegeš	ROD VIDRA
Miha	Pirher	ROD VEDRI PRLEKI
Marko	Jerebič	ROD VEDRI PRLEKI
Simona	Topolinjak	ROD VEDRI PRLEKI
Aleš	Skalič	ROD VESELI VETER
Gabrijela	Lačen	ROD VESELI VETER
Petra	Skalič	ROD VESELI VETER

SEVERNOPRIMORSKO OBMOČJE

Andrej	Rutar	ROD MLADI BORI
Andreja	Sedej	ROD KRANJSKEGA JEGLIČA
Miha	Menard	ROD SREBRNIH KRTOV
Tatjana	Rupnik	ROD SREBRNIH KRTOV
Tina	Miklavčič	ROD ARAGONITNIH JEŽKOV
Vojko	Vičič	ROD SOŠKIH MEJAŠEV
Marko	Žgavec	ROD SOŠKIH MEJAŠEV
Tina	Živec	ROD SOŠKIH MEJAŠEV
Barbara	Kragelj	ROD PUNTARJEV

Evropska unija

Izobraževanje in EU

Barbara

Izobraževanje je eno tistih področij, na katerem imajo članice evropske unije največ svobode. Usklajevanje oziroma poenotenje šolskih sistemov ni predvideno na ravni zakonov in predpisov. Mladi Evrope posebnosti posameznih držav spoznava-jo drugače.

Tukaj gre predvsem za neformalne oblike izobraževanja – spodbujanje učenja in razširjanja jezikov držav članic, izmenjave študentov in učiteljev, razvijanje izobraževanja na daljavo in podobno. Vse bolj pogosto postaja tudi meddržavno priznavanje diplom ali vsaj študijskih obdobj. Velik del spodbud je namenjen poklicnemu izobraževanju in usposabljanju.

Slovenija, EU in izobraževanje

"Nova" slovenska šolska zakonodaja, ki uvaja devetletko in posodobitve, bo usklajevanje z evropskimi šolskimi sistemi samo olajšala. Stroški šolanja bodo ostali odvisni od proračunskih zmoglosti države, nove možnosti pa bo prineslo sodelovanje Slovenije v skupnih evropskih programih (za katere bo morala tudi naša država prispevati svoj delež).

Po vstopu v Evropsko unijo bodo državljani držav članic imeli v Sloveniji enake pravice v izobraževanju kot slovenski. Seveda bo to pomenilo, da bomo tudi mi imeli v drugih državah enake pravice kot tamkajšnji državljani. Poleg zagotovitve, da se bodo lahko vključevali v šole pod enakimi pogoji, bo omogočeno še učenje materinega jezika.

Slovenija je na te spremembe dobro pripravljena, saj ima že od leta 1993 mednarodni vrtec, osnovno šolo in možnost obiskovanja gimnazije s pripravami na mednarodno maturo. Naša zakonodaja pa dopušča tudi možnost delovanja tujih šol.

Programi Socrates

Ta program spodbuja sodelovanje prek nacionalnih meja in sicer na področju izobraževanja. Splošni cilj programa je, da z medsebojnim sodelovanjem in s tem tudi večjo dostopnostjo izboljša kakovost in ustreznost izobraževanja tako za otroke, mladino kot tudi za odrasle.

S Socratesom se trudijo krepiti za-vest o skupni evropski identiteti in hkrati spodbujajo ohranjanje nacionalnih posebnosti. Zavzemajo se še za: učenje evropskih jezikov (tako malih kot velikih), širitev možnosti za osebno spoznavanje drugih evropskih držav, drugih kultur, skupno razvijanje in uporabljanje novih metod učenja in izobraževalnih tehnologij, razvijanje sposobnosti za prilagajanje spremembam v gospodarskem in družbenem okolju.

Vse posamezne akcije znotraj programa imajo eno skupno značilnost – usmerjene so nadnacionalno. V večini primerov namreč vključujejo vsaj tri države.

Program je razdeljen na več pod-programov.

Erasmus

Začetki tega programa segajo že v osemdeseta leta. Obsega ukrepe za pod-poro evropskega sodelovanja na po-dročju visokega šolstva, zlasti spodbuja izmenjave visokošolskih študentov in učiteljev. V zadnjem času se je v pro-gram vključilo še skupno oblikovanje novih študijskih programov, učenje je-zikov. Najpomembnejši del pa ostajajo izmenjave.

Comenius

Projekti pod imenom Comenius vključujejo dejavnosti predšolske vzgo-je, osnovnošolske in srednješolske vzgo-je. Spodbujajo enake možnosti izobra-ževanja za vse mlade, ne glede na nji-hov ekonomski, družbeni in zemljepi-sni položaj.

Horizontalne aktivnosti

Obsegajo učenje jezikov, izobraže-vanje na daljavo in izmenjavo informa-cij in izkušenj. Projekt **Lingua** je na-menjen učenju jezikov vseh dežel čla-

"Erasmus študenti" so tisti, ki so vpisani na domači univerzi ali visoki šoli, pa en semester ali največ študijsko leto preživijo na drugi univerzi ali visoki šoli. Domača univerza jim potem prizna študijske obveznosti opravljene v tujini. Finančno pomoč za bivanje in potne stroške ti študenti dobijo iz skupnih evropskih sredstev.

nic, kjer imajo posebno prednost tisti, ki so manj razširjeni ali pa se redkeje poučujejo.

Eden pomembnejših programov je projekt **Eurydice** ali **Evropska informacijska mreža** na področju izobraževanja. Spremljajo razvoj izobraževalnih sistemov, reform, politik izobraževanja. V Eurydiceu sodeluje 29 držav.

Naric je nacionalni informacijski

center, ki zbira in posreduje informacije o visokošolskih sistemih in akademskih kvalifikacijah. S tem je omogočeno lažje priznavanje diplom in drugih kvalifikacij.

Leonardo

Program Leonardo da Vinci skrbi za področje poklicnega in strokovnega izobraževanja ter usposabljanja v Evropi. Gre za program enakovrednega sodelovanja vseh držav članic. Temeljni cilji, ki jih poskušajo s programom doseči so:

- dvig kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja,
- podpora nacionalnim prioritetam,
- primeren odziv na potrebe evropskega trga delovne sile,
- ustvarjanje novih možnosti zaposlovanja,
- vzpostavitev enakovredne strokovne komunikacije pri razvoju poklicnega izobraževanja v evropskem prostoru,
- spodbujanje inovativnosti pri poklicnem izobraževanju,
- podpora razvoju socialnega partnerstva,

- krepitev vloge malih in srednjih podjetij pri razvijanju poklicnega izobraževanja,
- zagotavljanje zaposlovanja.

Mladi za Evropo, program Mladina

Gre za program Evropske skupnosti. Namen tega programa je, da podpira mednarodno sodelovanje mladih, ki lahko s svojimi prispevki pripomorejo k oblikovanju Evrope in evropske zavesti med mladimi.

1. Mladi za Evropo

Ta akcija ponuja možnosti srečevanja skupin mladih. Taka srečanja imajo pedagoški namen.

2. Evropska prostovoljna služba

Mladi lahko v okviru te akcije v tujini preživijo do 12 mesecev. V tem času delajo kot prostovoljci, lokalnim projektom pomagajo na več področjih.

3. Mladinske pobude

Mladinska pobuda omogoča, da mladi pridobijo sredstva za izvedbo projekta na lokalni ravni, ki rešuje vprašanja in probleme, povezane z življenjem mladih v Evropi.

NEPREKLONNO MARČNAN REVILJO TABOR

IME IN PRIIMEK: _____

ROD: _____

ULICA: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

MARČNAN PRIZNAMO 20% POPUSTA!

POŠLJITE NA ZTS – REVILJA TABOR, PARMOVA 33, 1000 LJUBLJANA

"Če bi moral jaz izbirati astronauta, bi se odločil za kandidata, ki je bil tabornik."

Jure Meglič - Đuro

Prof. dr. Dušan Petrač je izjemna osebnost v vseh pogledih. Po srcu skromen, odprt in zabaven gospod, ki je zelo navezan na rojstno Kropo in leta, ki jih je preživel kot tabornik, po drugi strani eden največjih znanstvenikov, kar jih Slovenci premoremo. Dela in vodi raziskave v vesoljski agenciji NASA, Jet Propulsion Laboratory - California Institute of Technology. Njegove raziskave so usmerjene v proučevanje življenja v vesolju. Pred kratkim je bil na obisku v Sloveniji, kamor se sicer redno in pogosto vrača. Kranjski taborniki smo imeli izjemno priložnost in čast, da smo se z njim srečali in napravili obsežen intervju, ki bo v celoti objavljen v knjigi, ki jo pripravljamo in bo izšla prihodnje leto ob praznovanju petdesetletnice taborništva v Kranju.

Njegova življenjska pot se prične v mali vasi Kropa, kjer se rodi kot šesti, najmlajši otrok. Zgodnja otroška leta mu nasilno prekine druga svetovna vojna. Med vojno je bilo življenje težko in polno grozot, ki mu ukradejo najlepša leta odrasčanja. V začetku petdesetih let se vpiše na študij v Ljubljano, kjer študira fiziko. Kot mlad profesor se leta 1957 zaposli na kranjski gimnaziji. V študentskih letih je bil taborniško zelo aktiven v rojstni Kropi, kjer nekaj let zapored organizira poletne tabore za tamkajšnje otroke in mladino. Po prihodu v Kranj navduši dve generaciji gimnazijcev za taborniško idejo in skupaj se odpravijo na poletne tabore. Mnogo njegovih učencev kasneje postane gonilna sila pri razvoju taborništva v Kranju.

Na jesen leta 1963 zaključi svojo profesorsko pot na Gimnaziji v Kranju in se odpravi na podiplomski študij fizike v ZDA na univerzo UCLA, kjer postane asistent. Po opravljenem doktoratu začne predavati fiziko na UCLA-ju, vedno bolj pa ga mikava vesolje in raziskovalni program NASE. Po nekaj letih predavanj se odloči za delo v vesoljski agenciji, kjer je ostal zaposlen do danes. V Jet Propulsion Laboratory je sodeloval pri

razvoju prvega umetnega satelita in Corporal rakete. Njegov najbolj odmevni projekt pa je bil razvoj infrardečega teleskopa, ki je takrat prinesel popolnoma nove dimenzije v raziskovanju vesolja.

V srcu je še vedno ostal tabornik. Tudi njegovi hčeri sta bili skavtini v ZDA. Sam pravi, da so mu taborniki dali mnogo stvari, ki so mu koristile v življenju. Pravi, da se je naučil postati prilagodljiv in iznajdljiv, ter da še danes marsikatero zadrego uspe rešiti tudi z improvizacijo. Taborništvo je po njegovih besedah najboljša vzgoja mladega

človeka za kasnejše delo in življenje. Taborništvo v tem smislu daje disciplino in zavest, da ne moreš misliti samo na sebe. Vzgaja mlajše ljudi za življenje v skupnosti.

Naj vam ob koncu namenim še delček intervjuja, ki bo v celoti objavljen v knjigi, ki jo pripravljamo kranjski taborniki ob petdesetletnici taborništva v Kranju.

Za konec sem dr. Petrača prosil še za kakšno misel, ki naj bo namenjena tabornicam in tabornikom:

"Drage tabornice in taborniki. Ta organizacija vam prav gotovo ne bo

*prinesla slabih izkušenj. Naučila vas bo marsikaj. Taborniki se zelo dobro zavedate ekoloških problemov. Ekološka vzgoja do narave krepi ekonomsko racionalno razmišljanje in uporabo razpoložljivih virov. Kar nadaljujte delo in kasneje boste v svojih družinah ugotavljali, da so taborniki zelo v redu in boste tudi svoje otroke v določenem življenjskem obdobju pošiljali v taborniško organizacijo. **Taborniška organizacija je zame zagotovo ena prvih organizacij, ki bi jib postavil po vrednosti za vzgojo mladega človeka.**"*

Minilo je skoraj osemindesetletno sedenje pred računalniškim zaslonom in klepetanje s taborniki s celega sveta. Kar pestro je bilo, slovenskih tabornikov (tudi letos so se nam pri akciji pridružili katoliški skavti) je bilo več kot sto in skupaj smo debatirali o milijon stvareh, pa najbrž še kateri.

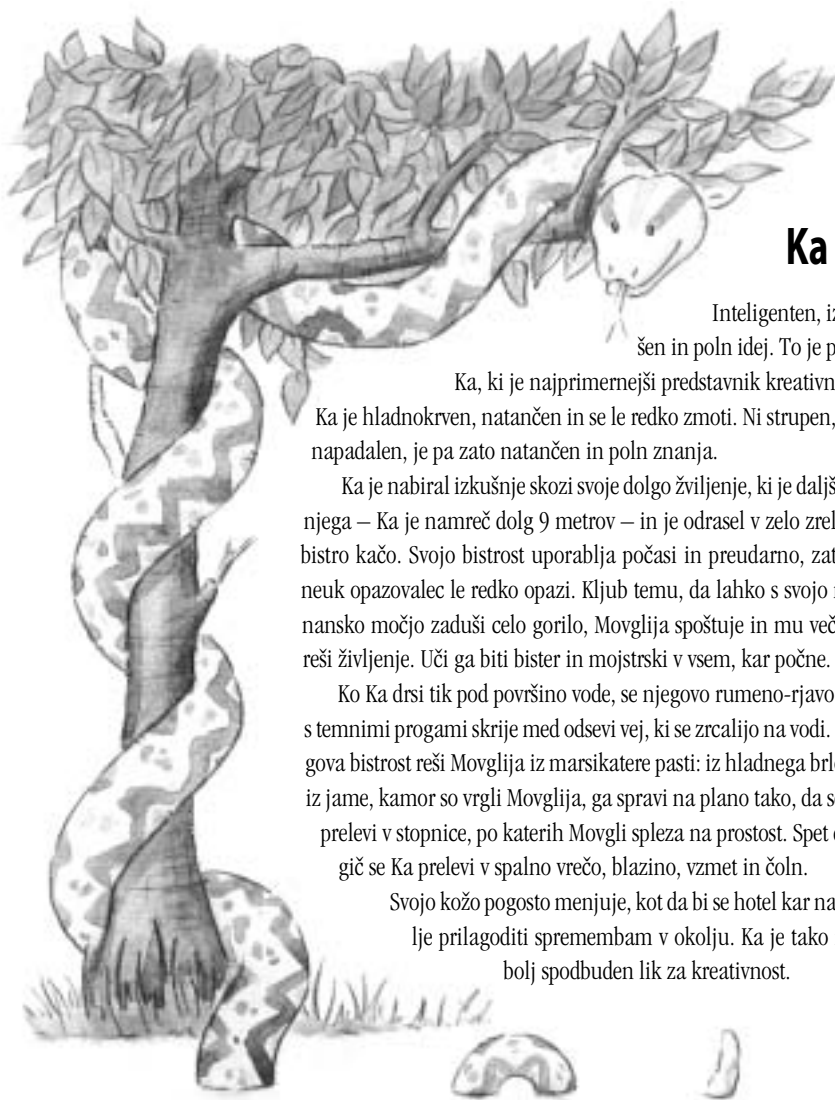
Skoraj bi pozabila, JOTI (Jamboree On The Internet) in JOTA (Jamboree On The Air) sta letos potekala 20. in 21. oktobra. Uradno se je akcija začela ob polnoči, vendar je bilo na ircu živahno že kar nekaj ur prej. Letos se je ekipa RutkaNet (www.rutka.net) še posebej potrudila in smo dobili IRC strežnik (skofjaloka.si.scoutlink.net), ki je deloval za čas akcije, kar se je pokazalo za zelo bistro potezo. Ob največjem navalu je bilo

na strežniku tudi petdeset ljudi in več, tako smo lahko v primeru, če je bila povezava s scoutlinkom prekinjena debatirali kar med seboj. Tukaj bi se zahvalila celotni ekipi RutkaNet, ker so naredili ogromno pri organizaciji celotne akcije in še posebej Samotu, ker je začel pogajanja s ScoutLinkom za slovenski IRC strežnik. Člani Rodu Heroja Viteza smo "ircali" v KiberPipi. To je nov center za vse tiste, ki radi zastoni prebirajo

svoje e-maile in pa tudi za tiste, ki jim računalništvo pomeni način življenja. Ekipa KiberPipe nam je odstopila svoje računalnike. Tako smo se veselo pogovarjali s skavti celo sobotno popoldne. Celotna akcija je bila uspešna in moram priznati, da bo ponedeljek kar malo zaspan, ker je preko vikenda spanca manjkalo ... Takole maratonsko igranje človeka kar utruja ... Bom kar odšla! See you next year!

Taborova potuha

Človek je več kot samo telo – je telo z razumom. In razum moramo razvijati, saj s tem spodbujamo iznajdljivost, ustvarjalnost, odgovornost ter znanje za reševanje nalog in problemov. V Kiplingovi Knjigi o džungli predstavlja razum (v knjigi, iz katere povzemamo to področje imenujejo kreativnost) piton Ka. Poglejmo si njegovo zgodbo.

Ka

Intelligenten, izkušen in poln idej. To je piton

Ka, ki je najprimernejši predstavnik kreativnosti.

Ka je hladnokrven, natančen in se le redko zmoti. Ni strupen, niti napadalen, je pa zato natančen in poln znanja.

Ka je nabiral izkušnje skozi svoje dolgo življenje, ki je daljše od njega – Ka je namreč dolg 9 metrov – in je odrasel v zelo zrelo in bistro kačo. Svojo bistrost uporablja počasi in preudarno, zato jo neuk opazovalec le redko opazi. Kljub temu, da lahko s svojo neznanansko močjo zaduši celo gorilo, Movglija spoštuje in mu večkrat reši življenje. Uči ga biti bister in mojstrski v vsem, kar počne.

Ko Ka drsi tik pod površino vode, se njegovo rumeno-rjavo telo s temnimi progami skriva med odsevi vej, ki se zrcalijo na vodi. Njegova bistrost reši Movglia iz marsikateri pasti: iz hladnega brloga, iz jame, kamor so vrgli Movglia, ga spravi na plano tako, da se Ka prelevi v stopnice, po katerih Movgli spleza na prostost. Spet drugič se Ka prelevi v spalno vrečo, blazino, vzmet in čoln.

Svojo kožo pogosto menjuje, kot da bi se hotel kar najbolje prilagoditi spremembam v okolju. Ka je tako najbolj spodbuden lik za kreativnost.

Povzeto po knjigi Handbook for Cub Scout Leaders / Interamerican Scout Office, Santiago, Chile

V prejšnji številki zaradi tiskarskega škrate niste mogli videti tabele področij razvoja mladega človeka, zato jo objavljamo še enkrat.

Tudi v Zvezi tabornikov Slovenije si prizadevamo za čim boljši razvoj mladih in zato so bila sprejeta naslednja področja osebnostnega razvoja mladih v ZTS:

dimenzija osebnosti	področje rasti	vzgojni cilji
fizična	fizični razvoj	razvoj telesa
intelektualna	kreativnost	stimulacija kreativnosti
etična	značaj	oblikovanje značaja
čustvena	čustveni razvoj	vođenje čustev in občutenj
družbena	družbeni razvoj	skrb za soljudi

področje opis osebnostnih lastnosti, sposobnosti, spretnosti, ravnanja

TELO skrb za lastno telo - razvoj, zdravje in fizično kondicijo, izogibanje prehranbenim in zdravju škodljivim navadam

RAZUM iznajdljivost, ustvarjalnost, odgovornost, znanje za reševanje nalog in problemov, objektivnost

ČUSTVA negovanje prijateljskih odnosov, pozornost, prepoznavanje in izražanje svojih in občutkov drugih

OKOLJE povezanost z drugimi, medsebojno razumevanje, angažiranost, odzivnost, solidarnost, strpnost, skrb za naravo

ZNAČAJ avtonomnost, samozavedanje (ozaveščanje lastnih odlik in pomanjkljivosti) zavezanost k ravnanju,

ISKANJE samopotrjevanje in samouresničevanje, izgradnja vrednostnega sistema, verovanje

Igre

Igre koncentracije

Pugy

Določene situacije (npr. učenje v šoli) zahtevajo od nas sprejemanje in predelavo velikih količin informacij. Važno je, da si za vse to zagotovimo dovolj časa, saj bomo le tako dovolj učinkoviti, naša aktivnost pa uspešna. Čas je pomemben tudi zato, ker prihaja pri nekaterih aktivnostih do utrujenosti oz. do zmanjševanja pozornosti ter do prenasíčenja. Zato je dobro vedeti, da se na nekatere vsebine ne moremo osredotočiti za dalj časa. S poznavanjem vseh dejavnikov, ki vplivajo na našo koncentracijo, lahko močno povečamo učinkovitost.

Cilji iger koncentracije:

- Povečevanje sposobnosti pozornosti, opazanja in zaznavanja
- Povečevanje koncentracije in kontrola nad zunanjimi dejavniki, ki koncentracijo zmanjšujejo

V igrah za povečevanje koncentracije naj skupina ne bo prevelika. Bolje je začeti z manjšo in jo postopoma povečevati. Enako velja tudi za vsebine, ki jih želimo osvojiti. Tudi udeleženci naj bodo približno iste starosti. Vodja naj igro budno spremlja in jo takoj prekine, kakor hitro zazna padanje pozornosti. Udeležence naj na to opozori, igro lahko za trenutek prekine, da se posamezniki umirijo, sprostijo in usmerijo svojo pozornost na določeno vsebino, šele nato dovoli nadaljevanje, sicer igra ne bo dosegla svojega cilja. Vodja naj ves čas spodbuja udeležence in jih pohvali za vsako uspešno opravljeno nalogo.

Igre te vrste so primerne tudi za starejše, kadar se pokaže potreba po sproščanju udeležencev ali po dvigovanju nivoja aktivnosti in razpoloženja v skupini. Zaželeno je, da udeleženci po igri povejo, kako so igro doživljali, kaj jim je predstavljalo poseben problem, kaj jim je bilo lahko, ali je kaka podobnost z njim znano situacijo, so spoznali kaka pravila, ki jim olajšajo koncentracijo in poznejše zapomnjenje.

Kaj vse je na ...

Namen: vaditi sposobnost opazanja in večanja koncentracije.

Cilj: naučiti se kontrolirati pozornost, vsakič se koncentrirati le na eno stvar.

Čas: 15 - 20 minut.

Potek igre: Vodja predlaga udeležencem, naj si predstavljajo npr. letališče, železniško postajo, zobozdravniško ambulanto ipd. in jih opozori, naj se na izbran prostor dobro koncentrirajo. Potem jih zaprosi, da povejo ime kakega predmeta, ki so ga tam opazili. Ponavljanja ne sme biti.

ŽVN

Rado Malnar

0 spalni vreči!

Oh, ta moja stara mrzla spalke! Le kdaj bo v pujsku dovolj za nakup tiste nove spalke iz reportaže o vzponu na K2? Pa je za tvoje podvige tvoja res že tako zanič? Lahko je mnogo toplejša kot si okusil zadnjič sredi tiste mrzle noči. Predvsem pa se zavoljo nezapravljenega denarja lahko z njo odpraviš nekam, kamor sicer ne bi mogel. Tudi teža spalke je ključni element. Tople spalke so praviloma težke. Ali res vedno upravičijo trud prenašanja in preveč potu izletnika, ki na koncu prespi v planinski koči, mladinskem hotelu ... Odkrijmo par skrivnosti in v tvoji spalki ti bo naslednjič lahko topleje.

Tvoja spalka ni grelno telo (le, če si spreten, spretna je to kakšen oz. kakšna "luštna", ki v romantiki zvezdne noči pristane v tvoji spalki), pač pa le izolacijski omot. Zanj moraš dobro skrbeti in ga znati, ne boš verjel, tudi pravilno uporabiti.

Ko spravljaš spalno vrečo, se poskušaš izogniti stalno enakemu pripogibanju in zvijanju spalke. Na stalnih mestih pregiba se prehitro razmakne izolacijski material in nastane praznina. Bolj strokovno bi temu dejali, mesto večjega prevoda toplote – toplotni most. Če boš v prihodnje videl koga, ki spalno preprosto tlači v vrečo, vedi, da najverjetneje ni lenuh, ki se mu je ne ljubi zlagati, temveč to počne iz boljših razlogov. Spalke doma nikoli ne shrani tesno zvite. Zaradi stiskanja se dokaj hitro skoraj za vedno stisne izolacijski material, ki izgubi zračnost. Malo žepkov ujetega zraka (če bereš to rubriko že veš, da je ujet zrak eden boljših izolatorjev) pomeni slabše ohranjanje temperature.

Sedaj pa smo že na terenu. Če zaradi mraza ne želiš imeti neprespane noči je dobro, da storiš čimveč od naštetih aktivnosti. Pred uporabo vedno dobro pretresi spalno vrečo in jo nekaj časa pusti, da

se "napihne" in se v njej ujame veliko zraka. Nujno si uredi dobro izolacijo od tal (dvigni ležišče, prepreči dostop vode). Le redki izolacijski materiali nase ne vlečejo vlage, zato se potruži omejiti dostop vlage po zraku od zgoraj. Prostor v zavetrju pri prenočevanju v naravi je osnovni pogoj. Telesu temperaturo povečaš tudi, če nekaj poješ. Torej pred spanjem malo prigrizni. Tudi povečan krvni pretok pomeni dodatno ustvarjanje telesne toplote. Pred spanjem bi se s povečano telesno aktivnostjo preveč vzburlili in zato ne bi mogli zaspali. Opusti torej misel na izboljšanje rezultata Cooperjevega testa. Vsekakor pa lahko krvni obtok primerno pospešiš z masažo (tisti v dvojce imajo spet prednost). Nič presenetljivega ni, če nekateri pri masaži uporabijo sneg, kar ob pravi meri še dodatno pospeši prekrvitev.

Sedaj pa k večni dilemi! Biti v spalki gol, oziroma se v njo zavleči oblečen kot medved? Pravilno je biti gol. Pozor, preveč jih je, ki pozabijo poudariti, da morajo **slečena oblačila s teboj** v spalno. **V slečena oblačila se ovij.** S tem boš močno povečal volumen spalke (izolacije – ujetega zraka). Ko je zares mrzlo v spalki uporabi za ovijanje še rezervna

oblačila iz nahrbtnika. Prazen nahrbtnik uporabi kot vrečo za noge, oziroma se nanj usedi, uleži za boljšo izolacijo od tal. S takim ravnanjem boš upočasnil ohlajanje krvi v bolj oddaljenih delih – periferiji telesa (prsti, noge, roke ...), in ohranjal centralni funkcionalni del v skrajnem primeru dlje pri življenju. Še zadnje, človek resda največ toplote izgubi preko ramen in glave, vendar zaradi precejšnje količine pare – vlage v izdihanem zraku ni priporočljivo dihati v spalno vrečo. Če po ekstremno mrzli "prespani" noči želiš še kaj več kot le ležati, se še zvečer prepričaj, da tvoji čevlji niso nikoli tako umazani in ne smrdijo tako, da bi morali ostati zunaj sami.

Astronomija

Luna bo navidezno prekrila planet

Primož

Saturn

Pojavu, ko neko nebesno telo prekrije drugo v astronomiji pravimo okultacija. Ta mesec se bo zgodila – in to kar dvakrat – okultacija Lune in Saturna.

Okultacija Lune in Saturna dne 1. 12. 2001

Dne 3. novembra ob 21:58 bo Luna zakrila Saturn (pojav je vredno opazovati z daljnogledom), ob 22:04 pa še njegov največji naravni satelit Titan, ki je skozi daljnogled lepo viden. Še bolj atraktivno bo opazovati, ko se bosta Saturn in Titan pojavila na nasprotni – temni strani Lune. To se bo zgodilo ob 23:04 (Saturn) in 23:11 (Titan). Podatki veljajo za Ljubljano. Drugič bo Luna prekrila Saturn in Titan v noči s 30. novembra na 1. december: in sicer zakritje ob 3:45 (Saturn), 3:49 (Titan) ter odkritje 4:49 (Saturn), 4:51 (Titan). Za ljubitelje okultacij naj omenim še eno Luni-no okultacijo in sicer z zvezdo "γ" v Devici, ki je navidezno svetlejša od Titana, zanimiva pa je predvsem zato, ker se zgodi 11. novembra, ko je Luna 4 dni pred mlajem in predstavlja že dokaj tanek krajec. Na temni strani Lune se bo zvezda pojavila ob 4:07. Seveda brez daljnogleda spet ne bo šlo!

Novembrske noči planetov

Mars, ki smo ga lahko opazovali čez vse leto, je zvečer že na severozahodnem delu neba. Izdaja ga njegova izrazita rdeča barva in ga tako z lahkoto najdemo med sicer manj svetlimi zvezdami ozvezdja Kozorog, v katerem bo ostal še cel november. Na svoji poti skozi ozvezdje Kozorog bo v mesecu novembru srečal še planeta Uran in Neptun, ki pa sicer nista vidna s prostimi očmi. To je torej morda edinstvena priložnost, da s pomočjo Marsa skozi že manjši daljnogled prvič v živo vidite najbolj oddaljena velikana našega Osončja. Mars se bo navidezno najbolj približal Neptunu v noči s 4. na 5. november, Uranu pa, ki je nam bližji kot Neptun, se bo približal v noči s 26. na 27. november. To, da se dva planeta navidezno med seboj približata, imenujemo v astronomiji konjunkcija. Torej bomo imeli v novembru kar dve ko-

njunkciji Marsa. Astrologi, pozor! Hkrati s konjunkcijo Marsa in Neptuna 4. novembra bomo imeli na drugem koncu neba še konjunkcijo Venere in Merkurja, ki jo bomo težje opazovali, saj vzhajata le malo pred sončnim vzhodom ter hitro izgineta v svetlobi jutranje zarje.

Saturn, planet čudovitih obročev, je viden praktično celo noč. Nahaja se v ozvezdju Bik in skupaj z zvezdami Bika

LUNINE_MENE

Polna luna	1. 11. 2001	ob	6:43
Zadnji krajec	8. 11. 2001	ob	13:23
Mlaj	15. 11. 2001	ob	7:41
Prvi krajec	23. 11. 2001	ob	0:21
Polna luna	30. 11. 2001	ob	21:51
Zadnji krajec	7. 12. 2001	ob	20:54
Mlaj	14. 12. 2001	ob	21:49

Astronomija

v začetku meseca vzhaja okoli 18:30 na severovzhodnem delu obzorja. Najvišje in sicer v smeri proti jugu, se v začetku meseca nahaja okoli druge ure zjutraj, na koncu meseca pa ob polnoči. Jupiter, največji planet našega Osončja, vzhaja v začetku meseca okoli 21. ure in ga najdemo med zvezdami Dvojčkov. Najvišjo točko na nebu (jug) v začetku meseca doseže okoli 4. ure zjutraj, na koncu meseca pa že ob dveh. Seveda na koncu meseca tudi vzhaja dve uri prej. Luna, Zemljin naravni satelit v enem mesecu obkroži Zemljo enkrat. Tako se tudi s planeti navidezno srečuje enkrat mesečno. Luna sreča Saturn ob že zgoraj opisanih okultacijah 3. novembra. In 1. decembra, z Jupitrom pa 6. novembra dopoldne. Dan pred mlajem (14. 11.) sreča še Venero in Merkur, ko sveti le še kot tanek krajec v jutranji zarji. Luna bo potem vidna spet zvečer po sončnem zahodu, ko bo 20. 11. srečala Neptun ter 21. 11. še Mars in Uran.

Na Marsu divja vihar

Ameriški znanstveniki že tri mesece s pomočjo Hubblovega teleskopa, ki je vtirjen v orbito okoli Zemlje, in vesoljske sonde v bližini Marsa spremljajo nenavadno dogajanje v Marsovi atmosferi. Slike Marsa, ki jih danes pošilja vesoljski teleskop Hubble skorajda ne vsebujejo detajlov z Marsove površine, kar razlagajo z mogočnim viharjem, ki naj bi pustošil na Marsu in v atmosfero dvignil ogromne količine prahu. Meritve so pokazale, da se je temperatura zgornje plasti atmosfere Marsa dvignila s siceršnjih -60 na -15 stopinj Celzija. Sklepamo pa lahko, da se je površina Marsa drastično ohladila. Pojavlja se vprašanje, kaj je sprožilo takšen vihar, saj vemo, da so ponavadi viharji na planetih z atmosfero lokalnega značaja ... Mene – ampak to je le moje osebno mnenje – tole bolj spominja na Zemljo izpred 65 milijonov let, ko je nanjo treščil meteor in so zaradi prahu, ki se je dvignil v atmosfero in zakril Sonce izumrli dinosavri ...

Okultacija Lune in Saturna dne 3. 11. 2001

VZHODI_IN_ZAHODI_SONCA

1. 11. Vzhod: 6:42
 Zahod: 16:48
15. 11. Vzhod: 7:02
 Zahod: 16:30

1. 12. Vzhod: 7:23
 Zahod: 16:18
15. 12. Vzhod: 7:37
 Zahod: 16:17

ZNANE_I_ZJAVE

Bolje je umreti stoje, kot
pa živeti na kolenih!
(Dolores Ibarruri)

Orientacija Profil terena

Pepl

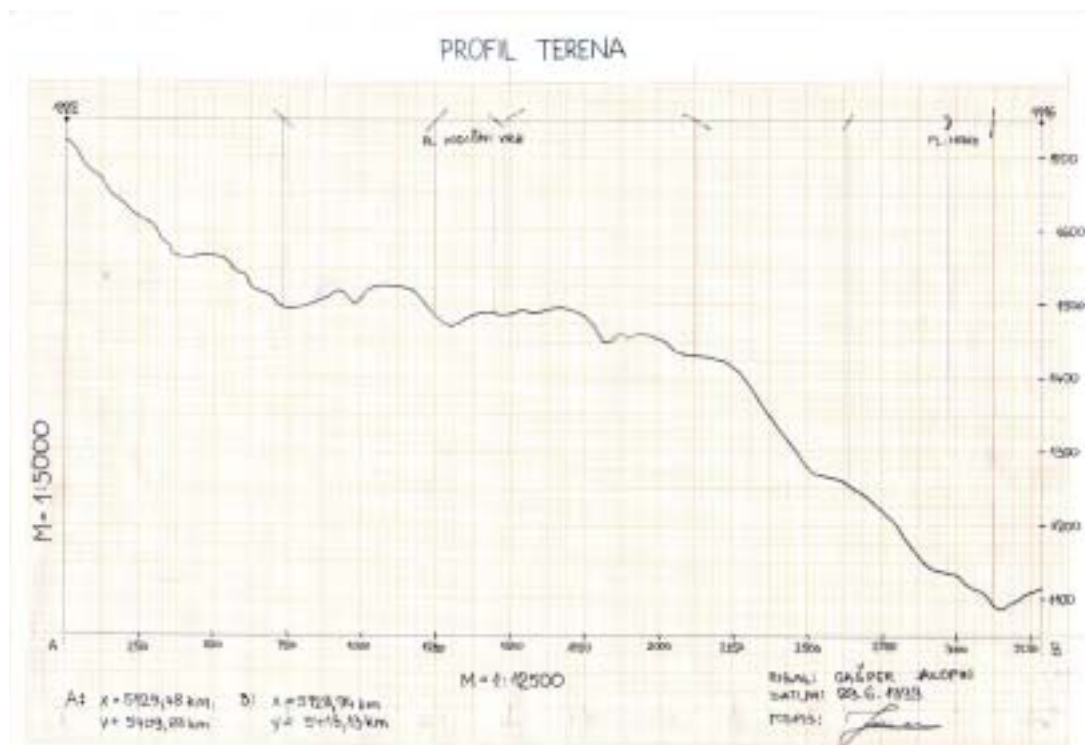
Po letošnjem ROT-u je bilo na forumu kar nekaj polemike okoli ocenjevanja in risanja profila terena. Pa si pogledjmo, kaj je profil terena, kako se izdeluje, kako ocenjuje in kakšen je njegov namen.

Profil terena je topografski risarski izdelek, sestavljen iz profilne črte in skice objektov, ki ležijo na njej. Profilna črta je navidezna krivulja, ki nastane, če zemljišče prerežemo z navpično ploskvijo. Nazorno predstavi oblikovitost terena vzdolž določene linije. Profil je lahko raven, lomljen ali krivi. Najbolj uporaben je krivi profil, iz katerega

lahko razberemo višinski potek ceste, poti, doline, železnice in podobno. To nam še posebej pomaga pri načrtovanju ali analizi opravljene poti, največkrat peš ali s kolesom. Izdelava krivega profila je brez uporabe računalniške tehnologije zelo zamudna, zato krivi profil v praksi največkrat nadomestimo z lomljenim profilom. Pri njem krivu-

ljo (pot, cesto ...) razdelimo na ravne odseke in za vsak odsek posebej izdelamo ravni profil. Izdelava ravnega profila je izmed vseh najhitrejša in hkrati tudi najbolj natančna, zaradi teh dveh lastnosti je raven profil posebej primeren za učenje razumevanja reliefa in kot naloga na tekmovanjih.

Osnova za izdelavo profila je topografska karta, na kateri je relief prikazan s plastnicami. Manjša kot je ekvidistanca plastnic, natančnejši in podrobnejši profil lahko izdelamo. Profil terena (ravni profil) izdelamo med dvema

točkama A in B. Praviloma leži točka A zahodnejše od točke B, kar pa ni nujno. Najlažje ga izdelamo na milimetrskem papirju. Profil terena ima dve merili: merilo dolžin (horizontalno merilo) in merilo višin (vertikalno merilo). Merilo dolžin izberemo tako, da profilna črta kar čim bolj izpolni prostor na papirju, ki je običajno formata A4. Pogosto kot merilo dolžin izberemo večkratnik merila karte, s katere izdelujemo profil. Primer: profil izdelujemo na osnovi karte v merilu 1:25.000 in merilo dolžin je 1:12.500. Merilo višin je večje, da lahko bolj poudarimo reliefne oblike. Glede na višinske razlike sta primerni merili 1:5.000 in 1:10.000.

Postopek izdelave je naslednji. Najprej si pripravimo milimetrski papir, tako da narišemo osi (vodoravno črto ob spodnjem in navpično ob levem robu lista). Ob navpični črti označimo absolutne nadmorske višine, ob vodoravni pa razdaljo vzdolž profilne črte – oboje v metrih v naravi. Na karti s tanko črto povežemo točki A in B. Odčitamo nadmorsko višino obeh točk in ju vrišemo na milimetrski papir – točko A na navpično črto na začetku, točko B pa na konec profila. Nato s karte zaporedoma merimo, kje veznica med A in B seka

poudarjene (odebeljene plastnice). Merimo vedno oddaljenost od točke A v mm in odčitamo višino plastnice, nato pa točko kot piko glede na merili profila vrišemo v milimetrski papir. Z meritvijo razdalje med zadnjo poudarjeno plastnico in točko B se prepričamo, da nismo naredili napake. Postopek ponovimo še za vse osnovne (tanke) plastnice. Dosledno prerisovanje vseh plastnic je zelo zamudno. Delo si poenostavimo, če naletimo na odsek, kjer so intervali med plastnicami približno enaki. Teren se tedaj enakomerno dviga ali spušča in zadostuje, da odčitamo le glavne plastnice. Če pa se interval opazno razlikuje od ene plastnice do druge, se strmina terena spreminja in plastnice moramo prerisovati pogosteje. Ko smo narisali vse pike, jih moramo povezati v krivuljo – profilno črto. Ker reliefne oblike nikoli niso matematično toge in pravilne tudi točk ne smemo povezati med seboj z ravnimi črtami. Povleči moramo krivuljo, ki čim bolj sledi dejanski obliki zemljišča, je gladka, brez ostrih nenaravnih lomov in hkrati poteka skozi vse narisane točke. Posebej moramo biti pozorni v primerih, kjer se smer krivulje obrne (vrhovi, grebeni, doline ...), sploh najtežje pa je izdelati profil v kraškem

vrtačastem območju, ki ga pa v Sloveniji ne manjka. Profilno črto moramo izvleči čim tanjšo, po možnosti tako, da se še vidijo tudi točke, prerisane s karte.

Ko končamo profilno črto, prikažemo objekte, ki jih daljica AB seka. Nad profilom potegnemo tanko črto in na ustreznih razdaljah narišemo kote, stavbe in druge objekte, prometnice in vodotoke. Pri prometnicah in vodotokih prikažemo tudi kot, ki ga objekti oklepajo z daljico AB. Prometnicam pripišemo imena krajev, ki jih povezujejo, vodnim tokovom označimo smer toka, za stavbe pripišemo, katerim naseljem pripadajo. Nazadnje z navpičnicami povežemo objekte s profilno črto in tako prikažemo njihovo pravo lego na terenu. Na sami profilni črti ne rišemo ničesar.

K opremi profila terena obvezno spadata vodoravno in navpično merilo. Točki A in B podamo s koordinatama in jima pripišemo absolutno nadmorsko višino. Ostala oprema je taka kot pri drugih topografskih izdelkih: vrsta in kraj tekmovanja, naslov izdelka, ime risarja, datum in podpis.

O izdelavi ideala in ocenjevanju profila terena pa prihodnjič.

Rod zelene Rogle

Področje delovanja: Zreče

Leto ustanovitve: 1977

Število aktivnih članov: 70

Struktura rodu: 5 vodov MČ, 4 vodi GG
in klub PP ter grče

Najbolj zagrizena članica: Tadeja Kapun, C. na Roglo 17b, 3214 Zreče, 031/402 163, tadeja.kapun@rutka.net

Simbolika rodu v povezavi z naravo

Rod se je tako poimenoval že ob ustanovitvi: g. Maks Padežnik, prvi starešina rodu, je rekel, da Zreče brez Rogle niso Zreče, zelena barva pa simbolizira tabornišтво. Člani rodu so številne ne-
pozabne trenutke doživeli ravno v za-
vetju gozdov zelene Rogle.

Narava

Pugy

Kosobrin

Pokalica

Silene vulgaris

Je trajno zelišče, ki zraste do pol metra visoko. Podzemno steblo je močno razraslo. Nadzemno steblo je tanko in največkrat pokončno. Listi so modrikasto zeleni in nasprotno namoščeni, jajčasti, na vrhu zašiljeni. Spodnji lističi so na kratkih pecljih, zgornji pa so sedeči. Cvetovi so beli in mehurjasto napihnjeni v čašo. Če mehurjasti cvet primemo in ga stisnemo v drugo roko počí. Rastlina cvete od aprila do oktobra in je pri nas zelo razširjena. Raste na travnikih, pašnikih, ob poteh, med grmovjem do nadmorske višine približno 1800 metrov.

Učinkovine

Čreslovine, vitamin C

Uporabnost

Liste lahko uporabimo v juhah, prikuhah, solatah.

Recepti

Solata

Liste pokalice nabereemo, operemo, lahko jih tudi oparimo. Zabelimo jih z oljem ali ocvirki, posolimo, dodamo narezan česen, divji luk ali čemaž, okisamo in solata je gotova.

Prikuha

Skozi celo leto lahko iz pokaličnih listov naredimo prikuho. Naredimo jo enako kot špinačno prikuho.

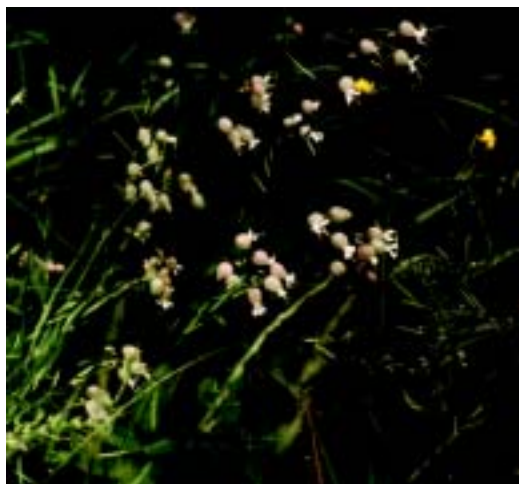
Pokalična juha

Potrebujemo: 2 žlici olja, pest sesekljane čebule, divjega luka ali čemaža, pest riža, 3 naribane korenčke, sol, poper, 2 skodelici drobno narezanih listov pokalice in ščepec peteršilja.

Čebulo, divji luk ali čemaž prepražimo na olju, dodamo riž, korenček, narezano pokalico in zalijemo z vodo. Ko je riž kuhan posolimo po okusu ter dodamo na drobno sesekljan peteršilj.

Pokalica z rižem

Pekač namažemo z margarino, naložimo v plasteh v slani vodi kuhan riž in drobno narezane liste pokalice. Zgornja plast naj bo riž, ki ga polijemo z mešanico kisle smetane in raztopljenega masla ter jo potresemo z naribanim parmezanom. Pekač denemo v pečico in jed pečemo pol ure pri 180 stopinjah C.

Mednarodne strani

Dragi moji popotniki!

No, pa sem spet nazaj, v ljubljanski sivini. V deželo in moje kosti se že plazi hladna zima, rutina vsakdana je približno tako zanimiva kot novembrska jutra v Ljubljani in še kar nekaj mesecev nas loči od optimističnih zvončkov in troben-tic. Vendar pa se že zdaj začnejo velike priprave na spomladanske in poletne dogodke, zato se boste morali kaj kmalu zagrebsti za mesta na zanimivih taborih. A o tem kaj več prihodnjič. Danes malo hrane za misli in malo spodbude – spoznajte nove prijatelje iz Rusije in čimprej se prijavite na IMWe (najbolj varovana skrivnost slovenskega taborništva!).

Vaša Nina

IMWe – Mednarodna kreativna delavnica

IMWe je mednarodna kreativna delavnica s 25-letnim statusom, ki se odvija vsako leto okoli velike noči. Približno 60 vodnikov in udeležencev poskrbi za zabaven program in družabno življenje. Program je sestavljen iz ročnih del, spretnosti, umetniškega ustvarjanja, gledališkega in glasbenega ustvarjanja ter skuša vzbuditi tvojo lastno kreativnost. Zaradi mednarodne zasedbe in samega programa je IMWe pravzaprav spoznavanje evropskih (skavtskih) kultur. Sam program je sestavljen iz dopoldanskih delavnic, kjer udeleženci v majhnih skupinah ustvarjajo projekt s področja umetnosti, spretnosti, glasbe ali gledališča, popoldanskih aktivnosti (igre in športi iz vse Evrope) in večernih aktivnosti za vso skupino (ples, predstava, mednarodna tržnica, pripovedovanje zgodb, nočna igra). Na koncu pa vas čaka še velika zaključna zabava. Vse pa povezuje tema, ki določi vzdušje, rekvizite in oblačila. Naslednje leto bo to Gold Lake City, naselje v Skalnem gorovju, ki doživi nenaden vzpon, ko v bližini leta 1849 odkrijejo zlato. IMWe je pravi dragulj med taborniškimi akcijami, zato si ne smete privoščiti, da bi jo zamudili! Prav naslednje leto pa

bo IMWe za Slovence še posebej dostopna, saj se bo dogajala v Bohinju (pa ne v gozdni šoli!). Kdor bi veliko noč 2002 rad preživel malo drugače, naj obiše njihovo spletno stran www.imwe.de ali pa piše Vanetu na radovan.krajsek@guest.arnes.si.

Ruski taborniki iščejo gostitelje

Skupina približno petnajstih ruskih tabornikov in tabornic iz Vseruske nacionalne skavtske organizacije išče prijazne gostitelje. Prijavili so se namreč za udeležbo na 12. slovenskem zletu v Tolminu, po taboru pa bi radi s pomočjo prijaznih slovenskih tabornikov spoznavali Slovenijo in njene ljudi. Njihov vodja zna tudi slovensko, udeleženci pa angleško. Nekateri izmed udeležencev so mlajši od 15 let, ostali pa so PP-ji. Kdor bi rad spoznal nove prijatelje in navezal nove stike, naj piše Denis Pankinu na pankin@beep.ru.

Odgovor ameriške civilne družbe na dogodke v ZDA

Ameriška civilna družba je spisala izjavo, ki se tiče septembrskih dogodkov v ZDA in njihovih posledic. To izjavo so podpisali tudi predstavniki WOSM-a in s tem tudi ZTS, zato objavljamo dele njenega prevoda. Celoten tekst najdete na Rutkini domači strani (slovenska verzija) in na domači strani WOSM-a (angleški tekst; www.wosm.org).

Skupna izjava civilne družbe o tragediji v Združenih državah

Vsled tragičnih dogodkov, ki so se zgodili v Združenih državah Amerike 11. septembra 2001, želimo izraziti naše najgloblje sožalje vsem, ki so izgubili svoje najdražje, in številnim ostalim, katerih življenja so bila zaradi tega spremenjena. Grozljivi prizori, ki smo jim bili priča, nas opominjajo, da so vse prepogosto, na vseh koncih sveta, prav nedolžni ljudje žrtve konfliktov in nasilja brez nadzora. V tem času žalosti, ki si jo delimo, želimo počastiti državljane, neprofitne organizacije in reševalce, katerih dejanja izražajo najboljše naše skupne človeškosti. /.../

Na svetovni ravni želimo dvigniti naše glasove v podporo miru, pravici, človekovim pravicam in vladavini zakona. Ti-

sti, ki so načrtovali, izvedli ali podprli te šokantne zločine, morajo biti pripeljani pred sodišče. Ta tragedija je jasno pokazala, da potrebujemo mednarodni pravni sistem, ki bo deloval na pravih dokazov, dokazovanju krivde, spoštovanju pravic in pripadajočem sodnem procesu.

Izogibati se moramo napadanju ljudi zaradi njihove rase, verske, etnične pripadnosti ali videza, kot tudi priseljenec na splošno ter še posebej muslimanov in pripadnikov arabske skupnosti. Z zaskrbljenostjo spremljamo napade na ljudi, za katere napadalci menijo, da so muslimani ali del arabske skupnosti, in oskrnjanje mošej in sikhovskih tempeljev.

Zelo moramo biti previdni pri uporabi jezika in podob. Demonizacija določenih skupnosti ne bo služila ne pravici ne miru. Dolžnost vodij civilne družbe je, da zagotovimo, da je vsak del te skupnosti spoštovan, uslišan in da je poskrbljeno za človekove pravice in varnost javnosti. Prosimo medije, naj se obnašajo odgovorno pri uporabi podob ali podžigajočega izrazja. Radi bi tudi poudarili pomembno vlogo informacij in komunikacij pri promoviranju obveščene debate in odločanja.

V teh čustvenih trenutkih rotimo politične voditelje, naj bodo zadržani. Če hočejo reagirati modro in z dolgoročnimi učinki, voditelji ne smejo reagirati nepremišljeno, enostransko ali nekritično. Zahtevamo močno zavezanost človekovim pravicam, mednarodnemu pravu in humanemu ravnanju v vsaki akciji. Naši vzgibi bi morali biti želja po pravici, ne maščevanju, in iskanje miru; najprej moramo uporabiti vse možne mirne alternative, da ne bo še več nedolžnih žrtev. /.../ Pozivamo svetovne voditelje, naj zaščitijo in okrepijo institucije civilne družbe. Trdno verjamemo, da so trdožive lokalne in nacionalne skupnosti – ki so mednarono povezane in jih vodi etika sočutja in tolerance – naša najboljša obramba proti tistim, ki bi radi sejali sovraštvo in uničenje.

Na koncu, upamo, da se bo iz bolečine in žalosti zadnjih dogodkov rodilo novo upanje za nastanek mirnejšega, pravičnejšega in zdržljivejšega svetovnega reda.

21. september 2001

CIVICUS: Svetovna zveza za civilno sodelovanje

Popotovanja

Tadeja Miliwojevič Nemanč

Škotska, otok?!

Nekoč sem izjavila, da je Škotska samostojen otok in zato mi je Tjaž obljubil, da enkrat pojdeva tja. Pa ni bil le to razlog za potep po Škotski. Prijateljčina mama je menda pred leti tam videla znamenito Nessy. Pa še o poletnem Fringe Festivalu sva slišala pohvalne besede. In sva se odpravila.

Za nastopanje na Fringu rabiš le kanček spretnosti in zvrhan koš poguma

Seveda ravno v času festivala. Cel teden sva si ogledovala poulične predstave. Pantomimiki, klovni in žonglerji, lutkarji in gledališčniki, plesalci in glasbeniki pa še zabavljachi in improvizatorji zasedejo ves Edinburgh, tako da sredi dneva ne moreš prehoditi sto metrov, ne da bi naletel na zabave in za sluzka željne umetnike. Poulične predstave so v bistvu zastoj, vendar izvajalci na koncu pobirajo prostovoljne prispevke. V spomin se mi je vtisnil eden od zabavljachev, ki je izjavil, da je alergičen na baker. Najmanjši kovanci so namreč bakreni.

Iz Edinburgha sva se odpravila v Inverness pogledat, kako je kaj z znamenito Nessy. Očitno je bila ravno sredi trdnega spanca, saj v tistem dopoldnevu niti gladina jezera ni vzvalovila. Da dan ne bi šel čisto v nič, sva popoldan skočila poslušati še državno prvenstvo v igranju na dude. Na velikem travniku so bili v slogu naših pihalnih orkestrrov zbrani "dudaški" ansambli; vsak z drugim barvnim vzorcem na kiltih. Prav nenavadno (in smešno) je bilo videti tako množico moških v kratkih krilih in belih dokolenkah, vendar pa, ko so na koncu vsi skupaj zaigrali "Scotland the brave", njihovo neuradno himno, si kar začutil, kako so ponosni, da so Škoti.

Dude in kilti so za Škotsko tipični. Tipičen oziroma vsakdanji pa je tudi dež. In kot da ga ne bi imela dovolj, sva se odpravila v Fort Williams, mesto z največ padavinami v Angliji. Oblačne fronte so z Atlantika prihajale v valovih

Ansamble sestavljajo le dude in bobni

tem sva skoraj vedno pregrela električne sušilce za roke, namočene v javnih WC-jih, vendar so čez čas, ko so se dodobra shladili, zopet začeli delati.

In tam sva dodobra izpopolnila tudi najino kuharsko znanje. Taborila sva pod najvišjo angleško goro: 1344 m visokim Ben Nevisom in se vsak dan odpravila na sprehod. Pokrajina je tam naravnost čudovita: podobna je naši Gorenjski, vendar z neshetimi potoki, slapovi in brzicami, da o različnih oblikah dežja niti ne govorim, in mnogo bolj mokra. Gozdovi so večinoma iglasti in na enem izmed sprehodov sem prav zavonjala gobe. Sredi sanjarjenja o gobarskih podvigih sva oba hkrati poleg gozdne ceste zagledala gobana. In ne bi bila prava Slovenca, če ne bi s huronskim : "Juuuuurček!" planila proti njemu. Po začetnem navdušenju sva se malo razgledala in ugotovila, da se nahajava sredi rastišča jurčkov. Bilo jih je toliko, da večjih od palca sploh nisva nabirala. Naslednje dni sva bila v kampu prava atrakcija. Niti skupina tabornikov ni poznala jurčkov. Ob vsakem obroku se je okrog najinega gorilnika nabrala manjša skupina opazovalcev in nama ne-

in v enem dnevu se je izmenjalo tudi 10-15 oblačno-deževno-sončnih prehodov. Tam sva izpopolnila umetnost hitrega sušenja mokrih gojzarjev in nogavic. Pri

zaupljivo gledala pod prste. Midva pa sva uživala. Jurčkova juha, jurčki z jajci, jurčkova rižota in jurčki s smetano; še polnjenih jurčkov bi se lotila, če bi imela pripravno pečico.

Škotska je s svojimi hribčki in griči, ki so včasih zaradi obilice resja čisto vijoličasti, videti naravnost idealna za dolge,

dolge sprehode. Vendar se moraš za vsak potep oborožiti z nepremočljivimi oblačili in obuvali. Zgoraj te, če ne drugega, vsaj dežnik obvaruje pred stal-

Sanje vsakega gobarja

nim pršenjem, noge pa imaš lahko kolikor toliko suhe le ob uporabi visokih gumijastih škornjev. Domačini jim pravijo "Wellington boots". Bojda so le-ti dovolj dobri.

Ti romantični hribčki niso samo ves čas po malem mokri, temveč večinoma tudi rahlo zamočvirjeni, tako da se ti lahko vdre krepko čez rob gojzarjev. Edino ovc to ne moti. Težko najdeš grič brez ene same ovce. Zvečer pa, ko ležeš v spalko in zapreš oči, jih šteješ, kako hop, hop, hop preskakujejo vijoličaste grmičke resja.

In ... na nek način Škotska je otok. Tik pred prihodom železnice so na Škotskem namreč zgradili vodni kanal, ki prek številnih jezer povezuje Severno morje z Atlantskim oceanom.

Z malo resja bi bila zame ta fotografija tipično škotska

Zaradi spremenljivega vremena je mavrica na nebu pogost pojav

Trenutki

Lrga

Bogastvo spodbud

O čem največkrat tuhtam? Katere »kosti« največkrat zaposlijo moje misli? Le od kod toliko materiala za premlevanje?

Ni mi potrebno iti v neznane kraje. Niso (le) dognanja znanosti to. Tudi filozofske razprave ne.

Le okrog sebe se ozrem in bogastvo spodbud zapolni kotiček, kjer se misli prepletajo! Obrazi. Potepanja. Gore. Nepričakovani pogledi. Knjiga. Dober film. In še in še jih je. In ker sem zadnje dni delila tudi s kar nekaj čudovitimi knjigami, vam trosim misli, ki jih Dušan Jovanovič in Manca Košir nizata v svojih Pismih. Občuteno. Iskreno. Ganljivo.

- Tako kot se ljudje naučimo norm družbeno zaželenega obnašanja, tako moramo za potrebe prijateljskega komuniciranja trenirati sposobnost razkrivanja svojega nališpanega lica. In, kar je še pomembnejše, občudovati in spoštovati nenališpano lice drugega. (D)
- Ni najbolj pomembno, KAJ gledamo, poslušamo beremo. Veliko pomembneje je, KAKO to delamo. Najvažnejše pa je, KDO to počne. (M)
- Premalokrat rečem: ti si krasen, to je dobro! To je dobro pa bi moral govoriti tudi takrat, ko ni preveč dobro, ker je to edini način, da bo nekoč lahko zares dobro. Čedalje bolj sem prepričan, da bi lahko vsak človek, tudi tisti z malo talenta, postal umetnik – pod pogojem, če bi kdo vanj brezpogojno, fanatično verjel! Darovi so kot rože, treba jim je redno prilivati in jih občudovati! (D)
- Najtežje se je očistiti tistega, kar si čutil in mislil, ne tistega, kar si storil. (D)
- V iskanju odgovora na vprašanje KDO SEM JAZ se luščim kot čebula. Odlagam plast za plastjo podobe, ko sem bila, kar sem mislila, da drugi hočejo, da sem, in radostno živim tisto, kar mislim, da morda v resnici sem. Svoj lastni original. Edinstvenost. Ne dvomim namreč, da smo ljudje narejeni vsak po svoji meri. Se strinjam s teboj, da je treba imeti pogum za to iskanje. In prav ta pogum označujem za – vero. (M)
- Ne ustraši se nikakršnega človeškega vremena, ne tujega, ne svojega. Treniraj svoje lepo vreme, vendar pri tem ne bodi prezahteven. Od sebe ne pričakuj preveč, od drugih še manj, sprijazni se s tem, da si ti enako nevaren drugim, kot so drugi pogubni zate. (D)
- Vprašati pomeni umakniti pogled s sebe. Pomeni zanimati se za TI. Pomeni poklicati drugega po imenu. Princ poljubi Trnuljčico, in Trnuljčica se prebudi. Princeška poljubi žabo, in ta se spremeni v prelepega princa.
- Vprašanje je poljub. Odgovor je – čudež. (M)
- Tujcem z lahkoto odpuščamo to, da so tujci, ampak prijateljem, ki se nepričakovano potujčijo, pa tega ne moremo oprostiti. (D)

Ježkov kotiček

Do zvezd in naprej

Ste prebrali naslov? Kakšna asociacija? Ne veselite se prezgodaj. Ni Jules Verne, ker knjiga nikakor ne sodi v žanr znanstvene fantastike, čeprav sem se ob branju večkrat vprašal kje so človekove meje. Takšne in drugačne. Meje so v nas in postavljamo jih sami. Ko stopim preko, sem v drugem svetu. Iščem.

Pravijo, da je branje tujih dnevnikov sila nesramna reč. Privlačna ravno zaradi tega, ker pokukaš piscu naravnost v srce. Njegove tihe želje kar naenkrat niso več samo njegove, največje strasti in strahovi so izpuščeni, razkriti. Duša je razgaljena.

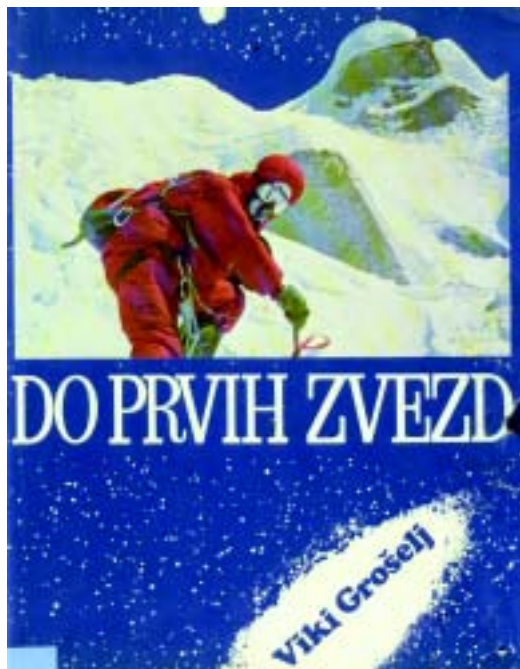
Viki Grošelj želi delček svojega sveta deliti z nami. Zakaj? Ta čisto drugačen svet, ki ga večina izmed nas ne pozna, je Pot na kateri Viki išče in najde tisto, kar zapolni velike praznine v človeških sreih. "To je svet, kjer ni prostora za neiskrenost in blefiranje," pravi avtor, ki ga večina Slovencev pozna zgolj kot vrhunskega alpinista, ki je prilezel na ne vem koliko osemstisočakov. Vendar nas v knjigi **Do prvih zvezd** avtor suvereno prepriča, da ne gre zgolj za iskanje in premagovanje najrazličnejših težavnosti in okoliščin, ki jim je vselej kos. Najdragocenejša vrednota alpinizma ni zmaga na vrhu, temveč vez prijateljstva, sklenjenega in utrjenega v najbolj dramatičnih razmerah, saj tudi v gorah, kakor v življenju sploh, in morebiti v njih še bolj, sreča in tragedija stopata z roko v roki.

V tej knjigi najdemo le nekaj kamenčkov avtorjevega bogatega mozaika. Od začetkov v Triglavski steni, napredovanja v francoske Alpe, do popotovanja v danes (žal zaradi čisto drugačnih razlogov!) tolikokrat omenjeni Afganistan, Himalajo, Afriko ...

A ne pozabite – svet so ljudje!

Če vas takšno branje pritegne, si ostale izpovedi poiščite na policah knjižnic, ne bo vam žal. Videli boste kako o svojih

doživetjih piše človek, ki iskreno ljubi tisto kar v življenju počne. Bojazen, da se s preprostimi besedami ne bi izpovedal dovolj, je zato popolnoma odveč. Sapo pa vam utegnejo vsaj za hip vzeti tudi poštene avtorske fotografije in Vikijev odličen smisel za humor.

Jež svetuje, vi preberete:
Viki Grošelj, Do prvih zvezd

Z znanjem do odgovora

1	2	3	2	4
5	3	6	7	8
5	9	6	10	4
11	6	11	12	

STRIC VOLK

Poguma manjka v našem gozdu! Je prijatelj glodalec za Gozdni list spisal nekaj o velikih gozdnih igrah, ki bi jih lahko, če bomo dovolj pogumni, priredili v daljni prihodnosti, pa sva se oba – vsaj videti je tako – pošteno uštela, ker sva takoj v navzkrižnem ognju. Medtem, ko se nekatere živali nad idejo navdušujejo in so prav vesele, da se o njej govori (se pravi, da so pogumne), se druge živali prav plašno spogledujejo in ne vedo, kaj narediti, da bi govorice potihnile. Konec koncev je prirejanje gozdnih iger velika zadeva, sploh za vse gozdove tega sveta in morda si plahe živali mislijo, da nam morda ne bi uspelo.

Pa kaj bi o tem. Važno je, da se imamo radi in da nas imajo radi drugi, čeprav vse pogosteje slišim, da naš gozd nima ugleda v javnosti, da ga ne poznajo. Vedo, da obstaja, ne vedo pa natančno kako obstaja in kaj je tako plemenitega na njem. Morda bomo morali vpreči nekaj nove delovne sile, ki bo naokrog delila lističe, na katerih bo pisalo, kaj vse v našem gozdu počnemo, in kako morajo gledati na nas, da bodo dojeli naše bistvo. Pa bo stvar rešena.

Vaš stric Volk

Pri vsakem vprašanju navajamo tri odgovore. Črko s pravilnim odgovorom vpiši v polje s številko, ki je pred vprašanjem. Pravilna rešitev je povezana z naslednjim poletjem.

1. Rok prijav za udeležbo na 12. zletu v Tolminu je: **N** – 15. december 2001, **H** – 15. november 2001, **I** – 10. maj 2002.

2. 12. zlet ZTS se bo zgodil: **D** – julija 2002, **A** – avgusta 2002, **C** – junija 2002.

3. V Tolminu bodo na zletu taborili taborniki stari od 15 do: **V** – 19 let, **U** – 21 let, **P** – 18 let.

4. Bičikleta žur je bil letos eno leto premlad, da bi praznoval okroglo obletnico. Katero? **E** – dvajseto, **H** – trideseto, **L** – deseto.

5. Letošnji TOTem se je namesto na mivki dogajal na: **O** – parketu, **R** – betonu, **S** – travi.

6. Edino prevozno sredstvo na vodniškem tečaju MZT se je imenovalo: **Š** – lover boat, **K** – hepi bout, **I** – lavbout.

7. Taborniki RAJ imajo na taborjenje ob Kolpi slabe spomine zaradi: **A** – nenehnega motenja živali, **H** – nenehnega dežja, **E** – suše.

8. Obalo katerega jezera so avgusta očistili taborniki? **K** – Blejskega, **D** – Bohinjskega, **P** – Ormoškega.

9. Ideja o Skavtski fundaciji se je rodila pred koliko leti? **M** – sedmimi, **V** – osmimi, **N** – desetimi.

10. Če bo Slovenija res gostila naslednji svetovni jamboree, kateri po vrsti bo? **Š** – 22., **Č** – 23., **C** – 24.

11. Evropska unija bo uvedla novo valuto. To bo evro, veljati pa bo začel: **M** – 28. februarja 2002, **I** – 1. februarja 2002, **J** – 1. januarja 2002.

12. Katero področje razvoja predstavlja črni panter Bagira iz Knjige o džungli? **O** – čustveni razvoj, **E** – fizični razvoj, **U** – duhovni razvoj.

REŠITEV IZ ŠTEVILKE 9/2001: SVETOVNI ZLET V SLOVENIJI

NAGRADNI KUPON ŠTEVILKA 11

Rešitve so:

Reševalec:

Nagradna križanka

SESTAVIL: F. KALAN	IGRALEC FURIJAN	METULJ ZOČESCI NA KRILIH	RUNSKA PISAVA	ZIMSKI ŠPORTNIK	IZGOVOR- JAVNA ČRKE Q	IME PISATELJICE VAŠTE	DVOJICA	GRŠKA ČRKA	MEDNAROD- NI ZNAK NA POMOČ			
VEČJA NEVARNA MORSKA ŽIVAL												
AVTOMO- BILSKI ZBIRALEC EL. ENERGIJE												
INDIJANSKI COLN					IZREDNA LEPOTA SPLET LAS							
LOTERIJSKI LISTEK S ŠTEVILKO							PALICA, ZA OZNAČEVAN- JE TRASE	KIMEČKI UPOR	TRENIJE			
	PREBIVALEC EVROPSKE DRŽAVE	MESTO V PREKMURJU	ANTON JINGOLIČ IME MODERA- TORKE BAS			TOVE PAVČEK			LADJSKI STREZNIK	LINDA EVANS SMUČAR KOSIR		
NERESNO LJUBIM- KANJE						NAŠ LETALEC (EDVARD)						
						RELIGIJA						
UREJENOST				PUSTOLOVŠČINA OTROSKO PRE- VOZNO SREDSTVO								
INDIJSKI DROBIZ					DESTILAT ALKOHOLA						POTREBA	GRADBENI ODER
					JUDOV SIN							
NATAŠA DOLENC			NAŠA MANE- KENKA (KATJA) OSLOV GLAS					SLIKAR PILON LATINSKA NIKALNICA				
CARINAR- NICA										UPANJE		
										ERBIJ		
BARIERA, ZAPREKA						POLOTOK V VZHODNI AZIJI						
DELOVNI POLET, ELAN						PEVEC HRIBAR						

NAGRAJENCI_IN_NAGRADNI_RAZPIS_ŠTEVILKA_11

Pravilno izpolnjen kupon št. 9 je poslalo 26 bralcev TABORA, pravilne rešitve so: TECHUANA, AALAN, ČAKALO, AVTOKAR in MARIO GALUNIČ.

Nagrajenci so: Baseball čepico (podarja Flo&Boy, d.o.o.) je dobil **Miha Pelhan** iz Begunj. DROGINI nagradi sta prejela **Sandra Kotar** z Otočca in **Ana Kemperle** iz Železnikov, na ajdove omlete v gostilno LIEBER bo za rojstni

dan šla **Ajda Pajor** iz Ljubljane, nagrado podjetja JAZON pa dobi **Polona Krenker** iz Velenja. Čestitamo!

Nagradne kupone št. 11 pošljite **najpozneje do 20. novembra** na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. **Obvezno na dopisnici.**

12. Zlet Zveze tabornikov Slovenije Tolmin 2002

na valovih domišljije

Kje so vsi prijatelji iz Velenja? Obišči jih na zletu!
Zabava in druženje ob sotočju Soče in Tolminke
Si popotnica ali popotnik (15 do 19 let) in članica/ član ZTS ali katere druge skavtske organizacije?
Skupaj s prijatelji sestavite vod, v katerem vas bo 9 tabornic, tabornikov in vodnik, in se prijavite.
od 2. do 11. avgusta 2002.

Ali te zanimajo divji vodni športi in izumljanje pionirskih objektov?
V Tolminu bo poskrbljeno za vse. Poleg "običajnih" aktivnosti te čakajo še:
rafting, balonarstvo, rečna ladja ..

Petnajsti december 2001 - zadnji dan za oddajo prijav - se bliža.

Prijavnica naj prispe na sedež Zveze tabornikov Slovenije, Parmova 33, 1000 Ljubljana.
email: zts.rutka.net, <http://zlet.rutka.net>